

Mak Meng solian ti Jises tataiai Mak Kakain ti haxewai tenen meng ie

Mak tel aposel tai tenen meng solian ie sai ahang 30 muhin ti Jises moih aliawa ape Haeu waxi i hani tesol tonan. I tel ti teka kahikahi Jises tuahe i kumahe leili tesol huopanim huhua aposel ti uli Jises kilamiwa. Mak axan tenen liai Jon. I lapale Jerusalem. Meng ti i tatai ie i kema ti Pita, tel ti tesol huopanim hua aposel. Hina ngain i huali Pol ma Banabas ailei puase Haeu. Mak tai nake pahan i haxewa hani teka seilon ti Rom ka Jises se tetel Nati Haeu. Ti lokon ien teka seilon ti Rom namilo i ukek ka poh pate waliko tuah. Aile ape Mak kaxi hani laha sale pohe Jises ma kilai waliko tenen lalap ti i ailewen. I kaxi haxewa hani laha ka pohe Jises i xoini pohe Satan, tel masiwi ti teka spirit lialun a Jises i se tel awaiiai teka seilon ti kawatan ti lialui woulaha. Kalak Jises i Masiwi tapein, i lua hanima tehu pon itan ie hualiai seilon.

*Jon Baptis apeseni aweisal ti sohotui tel Masiwi
Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28*

¹ Hutuai meng solian ti Jises Krai tel Nati Haeu.

² Leili pepai Aisaia, Haeu kakane tel Natun ukek,
“Nga talo tel ahutiai kakaiak imat tetam
ti apeseniai seilon ti sohotuam.

³ I titilol he lohong,

“Towiahua ti lialui woumuto
lehe tel Masiwi neini amuto taen i tahياما.’ ”
(*Isa 40:3*)

⁴ Ape salan, ti Jon Baptis tahia haniwa he lohong, i hone teka seilon nahima lehe i baptaisi laha. Teteka laha uke baptais, i kola ka laha towiahuen ti lialui woulaha hani Haeu lehe i oxoxi laha ti kawatan ti saun lialun.

⁵ Lokon ien kilan wanen seilon ti Jerusalem ma ti Judia laha nahih hong kakai Jon. Teteka seilon laha kaxi ahuti lialui woulaha, Jon baptaisi laha leili tehu kan Jodan.

⁶ Jon, sosen ma puxuaun tuahe uli kamel, teik tahan tin tuahe uli manihuh a anan kukunalel ma xuni awe nini.

⁷ I kakane teka seilon ukek, “Tetel i luluainima muhik i pamu masiwian tetak. Masiwiaian ala i kum pon nga unauan.

⁸ Nga baptaisi amuto ani kan tuahe taen i baptaisi amuto, i hani amuto Holi Spirit ti kapitiamuto.”

Jon baptaisi Jises

Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22, 4:1-13

⁹ Lokon ien Jises nahima Nasaret, tehu taon ti Galili ape Jon baptaisi i he tehu kan Jodan.

¹⁰ Ti Jises xaheale, i ningahi maun hea ape Holi Spirit mos hani kapin hanowi tok pux.

¹¹ Ape tenen kinax wixima ti tone Haeu i ukek, “O se Natuk pate nga waheni, nga amuke hawane o.”

¹² Taen ien wanen Holi Spirit kapiti hulutini Jises hani he lohong.

¹³ 40 ngain Jises he lohong kapi teka manihuh lengean ape Satan tohongi haputaian. Ti ien teka engel, spirit solian ti Haeu, mosulih ape ngahati i.

Jises tike waxaini hinalo seilon hani kahikahin

Mt 4:12-22; Lk 4:14-15, 5:1-11

¹⁴ Muhin ti Herod Antipas hanawa Jon leili kalabus, Jises nahih hani Galili ape i kaxi ahuti tenen meng solian ti Haeu.

¹⁵ I ukek, “Taun ti nenein ti Haeu ape i xohiwen. Towiahua ti saun lialun ti amuto ape hong sohoa tenen meng solian ie!”

¹⁶ Ti Jises nanahih peixux ti Galili, i ningahi hua seilon ti tikei xixi, Saimon ma tel ukalan Andru. Lalu totowi upen puliai xixi.

¹⁷ Jises hone lalu, “Kahitima nga ape nga hanau amulu sale tike waxainiai seilon hani kahikahik.”

¹⁸ Taen ien wanen lalu hana lioi upen ape kahiti i.

¹⁹ Jises tai nahih xau ape i ningahi hahutalin Jeims ma Jon, nati Sebedi. Lalu xoxoi upen leili koap.

²⁰ Jises hone lalu kahitian. Lalu nahih salili tel tamalalu ma teka seilon laha pupuas ti lato ape lalu nahih usi Jises.

Jises xaxaweni spirit lialun

Lk 4:31-37

²¹ Jises ma tesol kahikahin nahih hani tehu taon Kapenaum. Telao Sabat, i nahih hani leili synagog, tehu ing ti apuhai teka Ju, ape i hanau teka seilon.

²² Ti teka seilon hongoa pate laha ongake sale kakaian nake i kumahe masin teka hanau nauna ti Moses. Kakaian masin ka i tel pamu masiwian ti lato.

²³ Lokon ien, tel seilon spirit lialun kapiti hahialu, i tilol ausisini leili synagog.

24 I ukek, “Jises ti Nasaret, paham la ti amite? Nakon o ie ti halialuamite? Nga tioi o tel seilon sawisawin Haeu taloma!”

25 Jises tumei spirit lialun ukek, “Minginiwa awam ape ahuta xaxaua ti tel seilon ie!”

26 Spirit lialun haxexe eliel tel seilon ti i ahuta ape i ausini eliel hawane.

27 Teka seilon ongake hawane ape he kakak alia laha, “Nakon waliko la tetenen? Tetel seilon ie i ahuti kakain tenen haun. Kakaian masin tel seilon masiwi wanen. I tumei spirit lialun ape laha hong usi kakaian!”

28 Ape axe Jises i sawata leili Galili hatexux.

Jises haewia kilan seilon

Mt 8:14-17; Lk 4:38-41

29 Ti Jises ma tesol kahikahin sohotua leili synagog, i hetekie Jeims ma Jon lato nahih sawi hani ingi Saimon ma Andru.

30 Tini tel axoi Saimon tinun. I engeeng he sau, tinun pate ahian. Ape laha kaxi hani Jises.

31 I nahih haniwa kapi tel hehin, i akeni minan ape xahatani. Kiliwan wanen tinun xo ewiwa ape i apeseni analato.

32 Ti al loloa, laha hakahita hani Jises kilan seilon tinun ma teka ti spirit lialun kapiti halialu.

33 Kilan wanen seilon ti Kapenaum apuha hanima mate ing.

34 Jises haewia kilan teka tinun ti nax tenen tenen ma i xaxaweni kilan spirit lialun leili teka seilon. Teka spirit lialun tioi ka Jises se Nati Haeu, aile ape i halini na lato kaxi.

Jises kaxi meng solian leili Galili

Mt 4:23-25; Lk 4:42-44

³⁵ Pate letu ti teik tilokoan tutuen, Jises xahat nahih ahuta ti taon hani tesol ti tap seilon ape i kakak kapi tel Taman Haeu.

³⁶ Saimon ma tesol tuaun nahih upia i.

³⁷ Ti lato tunahiwa, lato ukek, “Lawe seilon upiup o!”

³⁸ Jises kak pahoi lato ukek, “Kako tin hina kane toan liai lehe nga kaxi ulei meng solian ti Haeu. Pake nga ie ti ailei teik puasain ien.”

³⁹ Ape Jises nahih kakalini Galili ti kaxi ahutiai kakai Haeu leili synagog ma i xaxaweni spirit lialun leili kilan seilon.

Jises haewia tel seilon naxe tinun hakaliape i

Mt 8:1-4; Lk 5:12-16

⁴⁰ Telao tel seilon hina nax lialun he tinun nahih hani kapi Jises ape i lokuha hani kapi aen. I kamei eliel Jises ukek, “Na o waheni, xaxaweniwa naxe tinuk lehe nga hau alia!”

⁴¹ Jises xuhai tatahan. I tulini aka soti tel seilon ape i ukek, “Nga waheni, ewiwa ma haua!”

⁴² Kiliwan wanen naxe tinun tapo ape i ewi.

⁴³ Jises kakane eliel i ukek,

⁴⁴ “Kum kaxi hahani teka seilon liai. Nahih sawi haniwa kapi tel masiwi ti hukuminiai Haeu ma seilon lehe i paxai kalisi tinum. Kau hetekiewa huok manixux ti haniai Haeu masin ti Moses kakawen. Ien kola haniai teka seilon ka o ewiwen ape pon o hukuma hani kapi laha.”

⁴⁵ Tuahe ti tel seilon nahiwa, i kaxi sawatени ka tinun ape i ewiwen. Aile ape Jises kum nahih hani

taon ti leili seilon kilan. I tua nanahih melal ti taon tuahe seilon nahih tatale hani kapin.

2

Jises haewia tel seilon tupuan maten

Mt 9:1-8; Lk 5:17-26

¹ Ngain hina tamusua ape Jises alia hani Kape-naum. Kakain sawata ka Jises tahia aliawen.

² Kilan seilon apupuha tehu ing ti Jises heheuta. Leili ing ma melal kilan wanen seilon.

³ Ti Jises kakaxi kakai Haeu hani laha, hinalo seilon tahia haniwa ien. Lato kakau tel seilon tupuan maten.

⁴ Lato kum tapauake uke i hani kapi Jises nake pate kilan seilon. Lato haneke i hani hongin onotan ti Jises tutu. Lato hawawai ape halahe i hetekie enepan hani kapi Jises. ⁵ Ti Jises ningahiwa xoxoi namilolato, i hone tel tinun, “Tel natuk, nga oxoxi o ti kawatan ti saun lialun ti o ailewen.”

⁶ Leili teka seilon ien hina teka hanau nauna ti Moses. Lato kakak alia puki lato,

⁷ “Kalahai i kak ukek? I kak hanowi i Haeu! Aita pon oxoxiakako ti kawatan ti saun lialun? Mewenae Haeu!”

⁸ Jises tioi namilolato ape i hone lato, “Nakon lahan amuto namilo i namil tenen ien?”

⁹ Tetenen ia pamu malimuan? Nakon pamu malimun na nga hone tel seilon tupuan maten, ‘Xahatawa ape nahiwa,’ ka ‘Nga oxoxi o ti kawatan ti lialui woum’? Ti ailei hahuonen, mewenae seilon ti hina pohe Haeu i pon ailean.

¹⁰ Nga aile kola lehe amuto tioi ka nga tel Nati Seilon, he tehu pon ie nga hina poh oxoxiai seilon

ti kawatan ti saun lialun ti laha.” Ape i hone tel seilon tupuan maten,

¹¹ “Nga hone hawane o, xahatawa, waxiwa enepam ape nahih haniwa tonam.”

¹² Ti puli lawe seilon i xahat, i waxi enepan ape i nahih. Laha paxai ongake hawane ape laha ukek, “Amite tai niningah waliko tetenen i sohot ukek!” Ape laha kak kemulik hani Haeu.

Matiu Livai sohot kahikahi Jises

Mt 9:9-13; Lk 5:27-32

¹³ Liai telao ulea Jises tau nanahih peixux ti kanitax Galili. Kilan seilon nahih hani kapin ape i hanau laha kakai Haeu.

¹⁴ Ti i nanahih i ningahi Matiu Livai, tel nati Alapeus, i to wawaxi moni ti teka seilon. Pupuasan waxiai moni ti teka Ju hani teka masiwi ti Rom. Jises hone i ukek, “Kahitima nga! Pahak o kahikahik.” Livai tule ape kahiti i.

¹⁵ Imuh Jises to angiang kapi Livai leili ingan. Kilan seilon pupuasalaha masin puase Livai, hetekie teka seilon woulaha lialun, laha angiang kapi Jises ma tesol kahikahin. Kilan seilon tenen tenen kakahiti Jises lawe ngain.

¹⁶ Ti teteka Parisi hanau nauna ti Moses, ningahiwa Jises angiang kapi teka woulaha lialun, lato hone tesol kahikahin, “Kalahai i ang akati seilon tetenen?”

¹⁷ Jises hong lato kakak ape i ukek, “Dokta kum puasake seilon huliwi, mewenae teka tinun. Kumahe ka nga he tehu pon ie upiai kahikahik seilon tenen laha sokok laha sawisawin. Nga tahiam a upiai kahikahik seilon tenen laha ttoi ka woulaha lialun.”

*Nauna wasan ma nauna haun kum he paho
Mt 9:14-17; Lk 5:33-39*

¹⁸ Hina ngain taun ti tesol kahikahi Jon Baptis ma tesol Parisi halini an ti hualiai lotu ti lato. Teka seilon nahih hani kapi Jises ape kamei i, “Nakon lahan tesol kahikahim lato kum halini an ti hualiai lotu ti lato hanowi tesol kahikahi Jon Baptis ma tesol kahikahi teka Parisi?”

¹⁹ Jises kak pahoi lato ukek, “Na tel seilon i sal i kapi tesol seilon ti laha ilowi ti angiaian ti salasala, kaie lato kum ang? Kumahe! Lato ang akati i.

²⁰ Tuaehe ngain tehu i luluainima, laha waxi xaxaweni tel seilon i sal ti lato. Tataen ien lato halini an.

²¹ “Tap tel ukeke teik maia haun paxatawaiiai teik maia wasan. Na i aile ukek ien, teteik haun i lexi teik wasan ape wawan i lap ahe.

²² “Seilon kum lohi hahakila patula wel hani tehu po wasan nake na i lauti, tehu po i watat ape patula tapulol. Pamu ewian na i lohi hani he tehu po haun lehe ati lalu kum lialu.”

*Jises i Masiwi ti Sabat
Mt 12:1-8; Lk 6:1-5*

²³ Telao ngain Sabat Jises nahih kokotiwa tesol kini kon hetekie tesol kahikahin. Ape tesol kahikahin asahi ani huai kon.

²⁴ Tesol Parisi kakane Jises, “Paxaiwa! Nakon lahan lato aile saun tenen hahalin ti telao ngain Sabat?”

²⁵ Jises kak pahoi lato ukek, “Amuto se teka hanau kakai Haeu. Ala amuto tioi waliko ti tel masiwi David ma tesol seilon hahitakan aile ti pate lato hitol.

²⁶ Lokon ti Abiata tel masiwi tapein ti hukuminiaia Haeu ma seilon, David nahih soh hani Ingi Haeu ape i waxi bret, kalak hahalin. Ape i ma teka kapin lato ani.”

²⁷ Jises kakane lato ukek, “Haeu tanomi Sabat ti hualiakaha seilon, kumahe i tanomi kaha seilon hualiaia Sabat.

²⁸ Ape nga tel Nati Seilon, nga se Masiwi ti Sabat. Nga tel sowini haniaia seilon waliko tenen i pon ma na i kum pon laha aile telao ngain Sabat.”

3

Jises haewia tel seilon telao Sabat

Mt 12:9-14; Lk 6:6-11

¹ Telao Sabat Jises nahih alia hani leili synagog ape i ningahi tel seilon minan maten.

² Hina seilon ien laha sasakal aweisal ti suluiaia Jises. Aile ape laha paxai otioti na i aile haewia tel seilon lehe laha sului i ti ailei saun tenen hahalin telao Sabat.

³ Jises hone tel seilon ukek, “Nahih hanima mateiwa!”

⁴ Ape i kamei teka seilon, “Nakon saun la ewi na kako aile telao Sabat? Saun ti hasoliaia seilon ka halialualaha? Saun ti hualiaia seilon ka hamangealaha?” Tuahe laha tai wix pahoi i.

⁵ Jises pax kakalini laha ape lon lialu hawane nake laha kum tahane tel seilon. Ape Jises hone i ukek, “Hokahiwa minam!” I hokahiwa tepaun minan ape i ewi.

⁶ Tesol Parisi nahih sohot ti synagog ape nahih apuha hani kapi tesol tepaun ti Herod. Lato aile namil ti sale teleiaia Jises.

Kilan seilon kahiti Jises

Mt 12:15-21

⁷Jises ma tesol kahikahin nahih salili teka seilon lehe lato nahih hani kanitax Galili. Kilan seilon kahitiwa lato.

⁸Ti laha hongoa waliko tenen kuin ti i ailele, kilan ti laha nahih hani kapin. Laha ti Galili, Judia, Jerusalem, Idumea, pape kan Jordan sai liai tepaun ma kakalini toan ti Taia ma Saidon.

⁹Seilon pate kilan kasia, aile ape Jises hone tesol kahikahin apeseniai tea koap lehe seilon kum tu pisipis hani kapin.

¹⁰I haewia kilan seilon, aile ape teka seilon tinun nahih tatale hani kapin. Pahalaha wanen laha soti i.

¹¹Lawe seilon ti spirit lialun kapiti hahaliau, laha ningahiwa Jises, laha put hani mateiwaun ape tilol ausisini ukek, “O se tel Nati Haeu!”

¹²Tuahe Jises halini laha ti kaxi haniai teka seilon liai ka i tel Nati Haeu.

Jises kilami huopanim hua aposel

Mt 10:1-4; Lk 6:12-16

¹³Imuh Jises han hani he tehu maunten ape i tiloi teka seilon lehe i kilami teteka ti pahan. Ape laha hatesol nahih hani kapin.

¹⁴I kilami huopanim hua aposel, tetesol lato lawe kapin. I hone lato ukek, “Nga kilami amuto hamalum kapitama kapik. Tin nga talo amuto kaxi ahutiai kakai Haeu.

¹⁵Ape nga hani amuto poh ti xaxaweniai spirit lialun.”

¹⁶Teteka i kilami se Saimon, tetel Jises axai axan Pita,

¹⁷ Jeims ma tel ukalan Jon, lalu nati Sebedi (Jises axai lalu Seilon ti kuhuh),

¹⁸ Andru, Pilip, Batolomiu, Matiu, Tomas, Jeims tel nati Alapeus, Tadeus, Saimon tenen axan liai Selot,

¹⁹ ma Judas Iskariot, tetel seilon imuh i hangaini Jises hani laha telei.

Pohe Satan ma pohe Holi Spirit

Mt 12:22-32; Lk 11:14-23

²⁰ Ti Jises nahih alia haniwa tehu ing ti i heheuta, kilan seilon apuha uleawa ape Jises ma tesol kahikahin kum ang uke.

²¹ Ti tesol akiki Jises wanen hongoa, lato nahih upia i nake lato sokok ka i taxitaxiawen.

²² Teka hanau nauna ti Moses nahima ti Jerusalem lato ukek, “Jises spirit lialun kapiti halialuawen! Satan axi i poh ti xaxaweniai spirit lialun.”

²³ Jises tiloi lato hani kapin ape i kakane lato, “Satan i xaxaweni ukek ia Satan?” Ape i kak kolongeni hani lato i ukek,

²⁴ “Na seilon ti xux texux laha tikela ape hil alia puki laha, texux xux ien i lialu tamus.

²⁵ Na tesol akikin lato hil alia puki lato, tesol akikin ien lato kum tu xox.

²⁶ Na Satan hilei aliake Satan, nenein tetan tapo tamus.

²⁷ Satan masin tel seilon kuin. Tap tel seilon soh uke hani ingi tel seilon kuin ape waxi waliko ti leili ing, halik na i xioti konginimu tel seilon kuin. Mewenae na i pamu kuiaian, i pon xoiniai tel seilon kuin. Se tin masin nga xoini Satan ape nga xaxaweni spirit lialun tetan leili teka seilon.

28 “Nga kakane amuto waliko salan. Haeu i oxoxi seilon ti kawatan ti hatesol lialui woulaha hetekie ti na tel seilon kak halialu tel liai.

29 Tuae na tel i kak halialu Holi Spirit, tap wanen Haeu po oxoxi i ti kawatan ien nake i aile saun lialun ti kawatan tetan tap tahi tapoan.”

30 Jises kak ukek ien nake teka seilon kakaxi ka spirit lialun kapiti hahialu i.

Tinan ma ukalan wanen

Mt 12:46-50; Lk 8:19-21

31 Muhin ien tel tinan ma tesol ukalan tahia hani tehu ing ti Jises hahanau teka seilon. Lato tua tutu melal ape hakouta hani i kakain.

32 Kilan seilon to kakalini Jises ape tel ti laha hone i, “Paxaiwa, tel tinam ma tesol ukalam atetengi o melal.”

33 Jises kak ukek, “Aita wanen tel tinak? Aita wanen tesol ukalak?”

34 I paxai teka seilon kapin ape i ukek, “Teka seilon ie se tinak ma ukalak.

35 Hatesol teka na laha aile usi waliko ti Haeu pahan, laha se ukalak, tuak ma tinak.”

4

Meng ti hepekeun tenen tenen

Mt 13:1-17; Lk 8:4-10

1 Liai telao Jises kak hahanau teka seilon pape kanitax Galili. Pate kilan seilon apuha kakalini i, aile ape i ku to hani he tea koap. Teka seilon tutu peixux.

2 Jises hapuasa meng ti i hanau waliko kilan. I kakane laha ukek,

³ “Hongoa! Tel seilon ti ailei kin i nahih seini waki maia.

⁴ Ti i totowi waki maia, hina i put hani he aweisal ape manixux ngong ani.

⁵ Hina i put hani he kalamael, tesol ti hepekeun pakepaken. Waki maia i xex.

⁶ Tuahe ti alon kekelih, i mani telei tesol supuli maia nake wahan pate pakepaken.

⁷ Hina waki maia i put hani leili au. Ti i xexe, au talini ape i kum hua.

⁸ Tuahe waki maia liai i put hani hepekeun solian. I xex ape hua palahi 30, hina palahi 60 ma teka palahi 100 akulaiwen ti tel seilon seini.”

⁹ Jises ukek, “Na amuto hina taxing ti hongoi kakain, hongoa.”

¹⁰ Ti ape mewenae Jises, tesol huopanim huhua kahikahin ma teka liai kamei i salangawe tenen meng i kakaxi.

¹¹ I kakane lato ukek, “Pahak nga kaxi haxewa hani amuto waliko tenen amuto kum xeu sale nenein ti Haeu, tuahe teka laha kum soh ti Haeu, nga hapuasa meng ti nga hahanau laha ape laha kum hong tioi aluini.

¹² Masin ti leili pepai Aisaia i ukek,

“ ‘Laha papaxai he tange pulalaha waliko ti Haeu
 ailele
 tuahe laha kum ningahi,
 laha hongohong kakai Haeu tuahe laha kum
 xeu.

Na masin ala laha hong tioila kakai Haeu,
 laha towiahu haniwen i ape i oxoxiwen laha
 ti kawatan ti lialui woulaha.’ ” *(Isa 6:9-10)*

*Jises kaxi haxewa meng ti hepekeun tenen tenen
Mt 13:18-23; Lk 8:11-15*

¹³ Jises kakane tesol kahikahin ukek, “Na amuto kum xeu ti tenen minge hepekeun, tin amuto kum xeu ti meng liai.

¹⁴ Tel seilon seiniai waki maia i tu kikilami tel kaxiai kakai Haeu.

¹⁵ Seilon hina masin aweisal ti waki maia put to, laha hong kakai Haeu tuahe malimun wanen na Satan xaxaweni kakain ien ti leilolaha.

¹⁶ Kalamael ti waki maia put to, i kikilami teka seilon laha hongoa kakai Haeu ape pate laha amuke.

¹⁷ Tuahe i kum wahai aluini ape i kum xex kue. Taen kawatan ma totohong tunahiwa laha ti usiai kakai Haeu, xoxoi namilolaha ti Haeu pate i put kosea.

¹⁸ Teteka seilon laha masin hepekeun ti hina au waki maia put hani leilon, laha hong kakai Haeu.

¹⁹ Tuahe laha namilo i kasini waliko ti itan ie. Pahalaha soxialaha kilan ma laha nahaini waliko ti seilon liai. Namil tenen ien kokongini kakai Haeu ape laha kum hua.

²⁰ Tuahe teka liai masin hepekeun solian. Laha hong auni kakai Haeu ape laha hua. Tek a laha hua 30, teka 60 ma teka liai 100 akulaiwen ti uli seinian.”

*Kakai Haeu haxewa namili seilon
Mt 5:15-16; Lk 8:16-18*

²¹ Ape Jises kamei tesol kahikahin ukek, “Na amuto hakama tehu kamaiamuto, kaie amuto hana hahitake po ma na sau? Kumahe, amuto hakea hani patul koukean lehe i haxewa leili ing.

²² Waliko ti i mumuna aope, i kouke. Waliko tenen amuto kum xeu ti kakai Haeu aope ie, Haeu haxewa hani amuto imuh.

²³ Na amuto hina taxing ti hongoi kakain, hongoa!”

²⁴ Jises hone lato ukek, “Kakain ti amuto hongohong, hong matainiwa lehe amuto xeu! Saun ti amuto aile hani seilon liai, tin Haeu hani aliake amuto tuahe tetan pamu sean.

²⁵ Na tel seilon i hong usi kakaiak, Haeu axi aheke anesoan tuahe na tel seilon kum hong usi kakaiak, anesoan Haeu waxi aliake.”

Meng ti seiniai waki komem

²⁶ Jises kak ulea ukek, “Nenein ti Haeu masin ti tel seilon i seini waki komem leili kin.

²⁷ Kalak tel seilon kum tioi i sohot ukek ia, supuli komem i xex ipong ma ngain, ti tel seilon mamatih ma na i tau nanahih.

²⁸ Hepekeun haxexe waki komem ma hahua. Imat i supulamu, imuh i tan kaun ma huan.

²⁹ Tataen huai komem pamua, tel tame tesol kin uke ngol kotian nake an he kin i apeasawen.”

Menge waki lilieu

Mt 13:31-32; Lk 13:18-19

³⁰ Jises ukek, “Nga kak kolongeni haxewa hani amuto sale nenein ti Haeu.

³¹ Ien masin tehu kokole waki lilieu tel seilon seini.

³² Kalak i pate kokol, i xex lap ape i sohot tea pata lapalap wanen. Ngaxon lap hawane ape manixux atai ingalaha ien.”

³³ Kilan meng Jises hapuasa hanau seilon. I kak kolongeni kakai Haeu hani tenen ti lehe seilon hong ttoi kakaian.

³⁴ Ti i kaxi kakai Haeu hani seilon liai, lawe i hapuasa meng, tuahe taen mewenae i ma tesol kahikahin, i kaxi haxewa hawane hani lato.

Jises hatapo tehu ahon

Mt 8:23-27; Lk 8:22-25

³⁵ Alohah telao ien Jises hone tesol kahikahin ukek, “Kako lang hani pape kanitax liai tepaun.”

³⁶ Tesol kahikahin ku haniwa he tea koap ti Jises toto ape lato lang salili teka kilai seilon apupuha. Tin hina koap liai ien.

³⁷ Tai kue ahon tunahi lato. Aupol kuin ma laman lalap tenen i hu mamatit, hin i matit hani leili koap. Sikole wanen lato kaxox.

³⁸ Jises matih lululung he teik lulungan muhiwai tea koap. Kakanua lato hangoni i ape lato ukek, “Tel masiwi, nakon o kum nam waxi na kako kaxox ape kako mat?”

³⁹ Jises tule i kakane aupol, “Mongawa!” Ape i kakane laman, “Hamalumua!” Aupol mat ape i tuxi.

⁴⁰ Jises hone lato ukek, “Alahan ka amuto mamata? Nakon amuto tap namil xoxoan tetak?”

⁴¹ Pate lato mamata ape lato he kamekam alia puki lato, “Seilon tenen lahan ka aupol ma laman hong usi kakaian?”

5

Jises haewia tel seilon spirit lialun kapiti hahialu

Mt 8:28-34; Lk 8:26-39

¹ Jises ma tesol kahikahin tahia hani liai tepaun ti kanitax Galili, xux ti teka Gerasa.

² Ti Jises mosua he tea koap, tel seilon sohotuma he amal ape kiliwau pahoi i. Tel seilon ien spirit lialun kapiti hialialua.

³ Tonan leili amal. Tap tel pon xioti konginian.

⁴ Laha xioti hakilawen minan ma aen. Laha uke sen tuahe lawe i xaputi. I pate kuin wanen, tap tel kongini uke i.

⁵ Ngain ma ipong i nahih lolilolia he amal tilol ausisini ma i uke hat tahai hanaxo lalolal tinun.

⁶ Ti i xauxaun tutuen, i ningahi Jises ape i kiliwau lokuha hani itan kapi aen.

⁷ Tel spirit lialun tilol eliel ukek, “Jises, tel Nati Haeu pate tuah! Lehe o aile la hani nga? Nga kamei hawane o ti puli Haeu, o kum aile hahialalu nga!”

⁸ I kak ukek nake imat Jises honemu i, “Ahutawa ti tel seilon ien!”

⁹ Jises kamei i, “Axam la?” I pahoi ukek, “Axak Kilan nake amite pate kilan.”

¹⁰ Ape spirit lialun leili tel seilon kamei talingo i Jises, “Kum usi xaaxaweni amite!”

¹¹ Tesol kilai pou exiex ngixi maunten xohixohin tewau toan ien.

¹² Tesol spirit lialun kamei eliel Jises, “Talo haniwa amite leili tesol pou!”

¹³ Jises sowini hani lato. Tesol spirit lialun ahuta ti leili tel seilon ape lato soh hani leili tesol pou. Mongohe tesol pou 2,000. Lato kiliwau hanahi hani he sahikek, lato put hani itax ape lato waut mat.

¹⁴ Tesol ngahatiaai pou kiliwau kaxi hani teka seilon leili taon ma tesol tesol. Ti teka seilon hongoa, laha nahih paxai waliko ti i sosohot.

¹⁵ Ti laha nahih haniwa kapi Jises, laha ningahi tel seilon kemuk kilan spirit lialun kapiti hahialalu. I hina puxux ma namilon tin ape solian. Ape laha mamata.

¹⁶ Tesol seilon lato ningahiwen waliko ien, lato kaxi hani laha waliko ti i sohot haniwen tel seilon ma tesol pou.

¹⁷ Ti laha hongoa, laha kamei eliel Jises na masin i lua salili tonalaha.

¹⁸ Ti Jises ku haniwa he tea koap, tel seilon kemuk spirit lialun kapiti hahialalu, kamea eliel na i kahiti Jises.

¹⁹ Jises ukek, “Kumahe, alia haniwa tonam kapi tesol akikim ape kaxiwa waliko solian tel Masiwi aile haniwen o nake ti lalape tatahan tetan.”

²⁰ Ape salan, i nahih hani tesol huopanim taon axalato Dekapolis. I kaxi hani laha waliko ti Jises aile haniwen i. Laha hatesol ongake hawane.

Tel nati Jairus ma tel hehin tinun

Mt 9:18-26; Lk 8:40-56

²¹ Muhin ien, Jises lang alia hani liai tepaun ti kanitax Galili. Kilan wanen seilon apuha kalini i peixux.

²² Lokon ien Jairus tahيامa. I tel ti tesol masiwi ti synagog. Ti i ningahiwa Jises, i lokuha hani itan kapi aen.

²³ I kamei eliel Jises, “Tel natuk hehin pate tinun sikole i mat. O nati kahitima nga ape hanawa minam patul tetan lehe i ewi!”

²⁴ Ape salan, Jises nahih kahiti Jairus. Kilan wanen seilon nahih pisipis kapin.

²⁵ Leili teka seilon ien, tel hehin hina nax ti sale tapunaun leili ahang huopanim huohu.

²⁶ I paxaiwen kilan dokta. Moniun tua tapo ti ukei huhual tuahe i to lialu tatalewa.

²⁷ Ti tel hehin hongoa ka Jises nahih tamusuen, i nahih usiwa muhin ape ti leili teka seilon i akeni soti puxuaun.

²⁸ I aile ukek ien nake xoxoi namilon i ukek, “Kalak nga tua soti puxui Jises, tinuk i ewi.”

²⁹ Ape salan, kiliwan wanen naxe tinun i tapo ape i ilameni ka leili tinun ewiwen.

³⁰ Taen ien Jises ilameni ka pohen i puasawen. I toheawa ape i kamei teka seilon, “Aita tel i soti puxuauk?”

³¹ Tesol kahikahin kakane i, “O ningahi ka seilon pate laha pisipis, nake lahan o kamea tetel i soti o?”

³² Tuahe Jises pax upiup tutuen tel i soti puxuaun.

³³ Tel hehin ilameni tioi i ewiwen ape i mamata xexex lokuha hani itan kapi ae Jises. I kaxi waliko tenen i sohot haniwen i.

³⁴ Jises kakane i ukek, “Tel natuk, xoxoi namilom tetak i aile tinum ewi. Nahih hetekiewa amuam he tiam. Naxe tinum ape i tapoen.”

³⁵ Leilon ti Jises kakak, teka seilon leili ingi Jairus hakauma kakain hani Jairus ukek, “Tel natum i matewen, kum hakalakala nanahiai tel masiwi.”

³⁶ Kalak Jises hongoen waliko ti lato kakak, i hone Jairus, “Kum namiloi hahalapa, o kewa hina namil xoxoan tetak.”

³⁷ Jises hone teka seilon ka laha kum kakahiti i ape i hakahita mewenae Pita, Jeims ma tel ukalan Jon, tesol kahikahin.

³⁸ Ti lato tahia haniwa ingi Jairus, lato hong seilon tangitang “nieilit,” teka laha tang ausisini.

³⁹ Jises soh haniwa leili ing ape i hone laha, “Alahan pate amuto tang ausisini? Tel akaik kumahe maten, i tua mamatih.”

⁴⁰ Tuahe laha mal soxeni i. Jises talo hasohotu laha. I waxi tel tame tel akaik, tel tinan ma tolu kahikahin ape lato soh hani tesol laha hahanopi tel akaik.

⁴¹ Jises akeni mini tel akaik ape kakane i, “Talita kum!” Teik kakain ien i ukek, “Tel kokole akaik, xahatale!”

⁴² Taen ien wanen i xahat ape i tau nanahih. Teka seilon ongake hawane ka i moih aliawen. Ahangi tel akaik hehin ien huopanim huohu.

⁴³ Jises kakane eliel lato, “Axiwa ani tel akaik. Ape kum kaxi sasawateni hani seilon liai waliko ti nga ailewen.”

6

Teka Nasaret wata kai hongoi kakai Jises

Mt 13:53-58; Lk 4:16-30

¹ Jises ma tesol kahikahin nahih salili tewau toan ien ape lato nahih hani tesol tonan ti Nasaret.

² Telao Sabat i hutui hanau teka seilon leili synagog. Kilan seilon ti ien laha hongoa kakai Jises, laha ongaini hawane ape kumahe laha amuam.

Laha kamea, “I kema ia kakain tenen masin? Anesoin tenen lahan i hina? I aile ukek ia poh tenen ti seilon kum aile uke?”

³ I tel tuahe atai ai ing. I tel nati Mary, ukale Jeims, Josep, Judas ma Saimon. Nakon tesol tuan kumahe tin lato toto ie?" Ape laha watakai hongoi kakaian.

⁴ Jises kakane laha ukek, "Nga masin teka kuluai kakai Haeu. Ti toan liai seilon sameni laha tuahe ti puki tonalaha wanen seilon watakai hongoi kakaialaha."

⁵ Aile ape, nake laha kum soh ti Jises, i tai aile hakila puasain ti poh hani laha. Pate palai teka seilon tinun i haewia. I hana minan patul ti laha ape laha ewiwen.

⁶ Pate i ongaini hawane ka lato tap namil xoxoan hani i.

Jises talo tesol huopanim hua kahikahin

Mt 10:1-15; Lk 9:1-6

Ape Jises nahih hani toan tewau tewau hanau teka seilon.

⁷ I tiloi apuhini tesol huopanim hua kahikahin ape i talo lato uke hua hua. I hani lato poh ti xaxaweniai spirit lialun.

⁸ I kakane lato ukek, "Kum kau hahakila soxi, tataen bret, kak ma moni, mewenae kuaiamuto.

⁹ Hanawa axahe aemuto tuahe kum kau hasea sosomuto."

¹⁰ Ape i kakane ulei lato, "Na amuto tahia haniwa tewau toan, heutawa ing tehue atengi tataen amuto nahih salili tewau toan ien.

¹¹ Na hina toan kum amuke amuto ma kum hong amuto, tapahiwa anele aemuto ape nahih saliliwa toan ien. I kola ka teka seilon ien puki laha aile axi laha kawatan nake laha kum hong kakai Haeu."

¹² Muhi kakai Jises tesol huopanim huhua kahikahin nahih kaxi ahuti meng solian ti Haeu hani teka seilon lehe laha towiahu ti lialui woulaha.

¹³ Lato xaxaweni spirit lialun ti leili kilan seilon ma ahui wel he kawe kilan teka tinun ape laha ewi.

Matei Jon Baptis

Mt 14:1-12; Lk 9:7-9

¹⁴ Herod tel masiwi ti Galili i hong ka axe Jises sawat hani tesol tesol. Hina seilon laha soh ukek Jon Baptis moih aliawen nake laha paxai ka Jises hina poh tenen seilon kum pon hasohotuan.

¹⁵ Seilon teka laha ukek, “I Elaija.”

Ape teka liai ukek, “I tel kuluiai kakai Haeu masin teka kuluiai kakai Haeu ti kuwen.”

¹⁶ Ti Herod hongoa, i ukek, “I Jon Baptis, tetel nga koti xaxaweniwen kinawen ape i moih alia!”

¹⁷ Herod tetel i uke axoan Herodias, axoi tel ukalan Pilip. I talo teka seilon kalabusiai Jon.

¹⁸ Imat ti Herod kalabusi i, Jon Baptis to kaakane Herod, “Nakon o sokok saun solian ti o uke axoi tel ukalam?”

¹⁹ Herodias lon mewenae lialun ti Jon, pahan i telei tuahe i kum pon.

²⁰ Herod mamata aile hialalui Jon nake i tioi ka Jon seilon sawisawin, lawe i usiusi nauna ti Haeu. Aile ape Herod awai i ti Herodias. Kalak kakai Jon tuhuke hialalu i, Herod hong waheni kakaian.

²¹ Telao Herod hone laha ailei tehu angiaian lalap ti namenai tehu ngain i takah. I ilowi teka masiwi laha pupuas hahitakan, masiwi ti hile ma masiwi ti toan tewau tewau ti Galili. Tel axoan Herodias

namiloi ukek, “Taun tetak ie ti teik waliko nga to nanamiloi.”

²² Ti tel hehin nati Herodias dedenisama, i hamuamua hawane Herod ma teka seilon kapin. Ape Herod hone i, “Waliko tenen na paham, nga hani o.”

²³ I kakane tel hehin ien ti puli lawe seilon, “Na o kamei nga tuahe na tenen, tataen tepaun soxi ti nga ngangahati, nga hani o.”

²⁴ Ape tel hehin nahih kamei tel tinan, “Kaie nga kamei i waliko la?”

Herodias ukek, “Pati Jon Baptis.”

²⁵ Kiliwan wanen tel hehin nahih alia hani kapi Herod ape i ukek, “Pahak aoape ie o hanima nga pati Jon Baptis. Hana haniwa leili tehu kapi ape kau hanima nga.”

²⁶ Namili Herod sihikuk hawane tuahe i kum kapitini uke nake i kak tuohawen ti puli teka seilon kapin ka i hani tel hehin waliko ti na i kamea.

²⁷ Ape se i talo tel unauan nahih hani ingi kalabus ti koti xaxaweniai kinawe Jon Baptis.

²⁸ I hana pati Jon leili tehu kapi ape kau hani tel hehin lehe i hani tel tinan.

²⁹ Ti tesol kahikahi Jon hongoa, lato kau tihini auni tupuan.

Akulai 5,000 seilon Jises axi analaha

Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-15

³⁰ Tesol huopanim huhua aposel tahia alia hani kapi Jises ape kaxi hani i waliko ti lato ailewen ma hanauen seilon.

³¹ Lokon ien kilan wanen seilon nahiwa nahima. Aile ape Jises ma tesol kahikahin kum

ang uke. Jises hone lato, “Kako nahih hani tesol ti mewenae kako lehe amuto hanawamu teik.”

³² Ape lato lang he tea koap hani tesol tahain.

³³ Tuahe kilan seilon ningahi ti lato ku ape seilon ti lawe toan laha kiliwau tahiamu imat ti Jises ma tesol kahikahin.

³⁴ Ti Jises mosua he koap, i ningahi teka kilai seilon ape lon i tel. I tahane laha nake laha masin teka sipsip tap ngahatalaha. Ape i hutui hanau laha kilan waliko ti saun ti Haeu.

³⁵ Al ape sikole i lol. Tesol kahikahin nahih hani kapin, lato ukek, “Pate ape alohah a tap toan ie.

³⁶ Taloa teka seilon hani tesol toan na palieh lehe laha kahui analaha.”

³⁷ Tuahe Jises ukek, “Puki amuto axiwa analaha.”

Lato namiloi ukek, “Malehe kilai seilon, kaie amite pon? I tapai ti kahi tel seilon na i puas ti pangapang tepanim toluhu! Nakon paham amite towi halapa moni ti kahui ai bret ape hani teka kilai seilon ie?”

³⁸ Jises kamei lato, “Hil bret toi amuto? Nahih paxaimua.”

Ti lato tioiwa, lato ukek, “Tepanimawe bret ma huok xixi.”

³⁹ Jises hone tesol kahikahin ti hatona sei ai seilon hani tesol tesol ti he pahoah.

⁴⁰ Ape laha to apuha 100 ma 50 ti tonain tesol tesol.

⁴¹ Ti laha toa, Jises akeni tepanim bret ma huok xixi. I pax hani patul ape i kak kemulik hani Haeu. I wiki bret uke teik teik hetekie xixi ape i hani tesol kahikahin sei haniai teka seilon.

⁴² Laha hatesol ang ahoi hawane.

⁴³ Tuae kilan moxe an tutuen. Huopanim huohu poi bret ma xixi tesol kahikahin apuhini.

⁴⁴ Mongohe seilon ti Jises axi analaha 5,000, tai wexe teka hehin ma akaik.

Jises nanahih patul he kanitax

Mt 14:22-23; Jn 6:16-21

⁴⁵ Muhin Jises hone tesol kahikahin nahih haniwa he tea koap ape lalangawa imat hani Bet-saida. Ape i talo aliake teka kilai seilon.

⁴⁶ I kak tapeiniwa teka seilon ape i nahih hani patul he maunten. Ti ien i kakak kapi tel Taman Haeu.

⁴⁷ Ti alohahawa, tea koap ape ilam patalal. Jises tutuen ixux.

⁴⁸ I paxai tesol kahikahin pate lato makeh xox-eiai tea koap nake lato xoxei papahoi aupol. Pate letu ti teik tilokoan tutuen, i nahih patul he kanitax hani kapi lato. Sikole i nahih akulai lato.

⁴⁹ Tuae lato ningahi i nanahih patul he kanitax. Lato sokok ka tel manu. Ausisinialato.

⁵⁰ Lato mamata hawane.

Ape Jises kakane lato ukek, “Haxoxoa namilomuto! Kum maamata. Se nga.”

⁵¹ I ku haniwa he tea koap ape aupol tuxi. Tesol kahikahin pate lato ongaini.

⁵² Kalak lato ningahiwen ti Jises axi ani kilai seilon i akulai 5,000, namilolato tai xeu tutuen Jises i seilon tetenen.

Jises haewia teka tinun ti Genesaret

Mt 14:34-36

⁵³ Ti lato takana haniwa texux xux Genesaret, lato xuoti tea koapaulato.

⁵⁴ Ti lato mosua, teka seilon ila tioi Jises.

⁵⁵ Tataen teka seilon ti lawe toan hongoa ka Jises tahiawen, laha kau talowike hawane teka seilon tinun hani kapin.

⁵⁶ Tesol tesol ti i nahiwa, toan lalap ma kokol, teka seilon kua teka tinun hani tesol tone apuhain. Ape laha kamei eliel Jises na laha tua soti puxaun. Tek a laha soti, laha ewi.

7

Jises haxewa nauna ti Haeu

Mt 15:1-9; Lk 11:37-40

¹ Telaos tesol hanau nauna ti Moses nahima Jerusalem. Lato ma tesol Parisi apuha kalini Jises.

² Lato ningahi tesol kahikahin tai nuhi minalato ti lato ang.

³ Tesol Parisi ma teka Ju liai, laha kum ang na laha tai nuhi minalaha ti usiai saun ti teka matahaun.

⁴ Na laha aliama ti tesol tone hangainiai waliko, laha kum ang atengi laha ailemu saun ti nuhi haunialaha. Kilan saun tutuen, masin sale nuhi kap, salek ma pelet.

⁵ Ape tesol Parisi ma tesol hanau nauna ti Moses kamei Jises, “Alahan tesol kahikahim kum aile usi nauna ti teka matahaun? Ti lato ang, lato tai nuhi minalato.”

⁶ I kak pahoi lato ukek, “Amuto seilon tenen lehomuto huoka! Kakai Haeu ti Aisaia taiwen pate salan ti i kak kilami woumuto. Haeu kakane Aisaia ukek,

“Teka seilon sameni nga ti tuahe awalaha a namilolaha pate xauxaun tetak.

⁷ Kumahe salan laha lolotui nga.

Laha hanau waliko ti puki seilon namiloi tanomi.’ ” *(Isa 29:13)*

⁸ Ape Jises kakane lato, “Amuto aka lioi nauna ti Haeu ape akeni kongini saun tenen puki ti amuto.

⁹ “Amuto pate aneso wanen nexi haselei nauna ti Haeu lehe amuto akeni kongini saun tenen puki ti amuto.

¹⁰ Ala amuto tioi waliko ti Moses hahanau seilon. I ukek, ‘Hong tamaniwa kakai tamam ma tinam ape aile hasolia haniwa lalu. Na o kak halialu tamam ma tinam, o laha telei.’ *(Exod 20:12, 21:17)*

¹¹ Tuahe amuto ukek se ewi na seilon kum huali tamalaha ma tinalaha na teik huhual ti hualialalu laha haniwen Haeu.

¹² Amuto hanau ukek ien ape seilon kum huali tamalaha ma tinalaha.

¹³ Ti amuto aile ukek ien, kumahe amuto usiusi kakai Haeu, amuto hakoutama saun tenen puki ti amuto. Kilan waliko liai tenen masin ien amuto ailele.”

Waliko tenen i haloloa seilon
Mt 15:10-20

¹⁴ Muhin ien Jises tiloi teka lawalawai seilon hani kapin ape i ukek, “Amuto hatesol, heiwa taxingamuto lehe amuto hong tioi kakaiak.

¹⁵ Waliko ti i soh nonoa he awe seilon i kum haloloa i. Mewenae waliko tenen na i ahutama he awe seilon i haloloa i.

¹⁶ Na amuto hina taxing ti hongoi kakain, hon-go.”

¹⁷ Ape i nahih salili laha hani leili ing. Tesol kahikahin kamei i ti haxewai teik kakaian.

18 I kamei lato, “Tin amuto kum xeu? Nakon amuto tai titioi ka tap waliko ti melal i soh hani leili seilon i haloloa i?”

19 Kumahe i soh hani leili aten, i soh hani leili puhuan. Imuh i ahuta.” Ape Jises kakane lato ka Haeu namiloi ukek hatesol an haun.

20 I ukek, “Waliko ti i ahutama leili seilon, tetenen ien i aile haloloa seilon.

21 Waliko lialun ti i ahutama leili seilon se tetesol: namil lialun, saun lialun ti wawan hehin, xuxuina, na ulini ape telei seilon, xuina axoi seilon liai,

22 saun ti halepean, saun ti hialialui seilon liai, puputa, tap saun ti hienain, wiwilik, mimisah, hanasanas ma tua aile lalolal waliko.

23 Haeu ukek tesol waliko lialun ien i ahutama leili seilon ape aile haloloa i.”

Jises huali tel hehin kumahe Ju

Mt 15:21-28

24 Jises salili tesol ien ape i nahih hani tesol toan xohixohin Taia. I nahih soh hani tehu ing. Kumahe pahan seilon ningahi i tuahe i kum muna uke.

25 Tel hehin spirit lialun kapiti hahialialu tel natun hehin, hong tunahi sale puase Jises. Aile ape i nahih kosea hani kapi Jises ape i lokuha hani kapi aen.

26 Tel hehin ien i kumahe Ju, i hehin Grik, i takah Penisia taon ti Siria. Pahan wanen Jises xaxaweniwa spirit lialun ti leili tel natun.

27 Jises kakane tel hehin ien ukek, “Kumahe solian na tel i waxi ani natun ape towi hani ani sinen. Ala nga hualimu teka Ju.”

²⁸ Tel hehin i hong tioi waliko ti Jises kakak ape i ukek, “Salan wanen, tel masiwi, tuahe sinen ani peni ani akaik na i put hani itan.”

²⁹ Jises kakane i, “Pahoan tetam pate solian. Nahih hetekiewa amuam nake nga xaxaweniwen spirit lialun ti tel natum.”

³⁰ Ape salan, tel hehin nahih alia hani leili ingan. I ningahi ka tel natun engeeng he sau ape i ewiwen. Spirit lialun saliliwen i.

Jises haewia tel seilon taxingan sutu ma i kum kak alua uke

³¹ Jises nahih salili tesol toan xohixohin Taia. I nahih sahi Saidon ma Dekapolis ape i tamus hani kanitax Galili.

³² Teka seilon hakahita hani i tel seilon taxingan sutu ma i kum kak alua uke. Laha kamei eliel Jises na i hana minan patul tetan.

³³ Jises aka waxi tel seilon hani kapin. I soti leili taxingan ma i pukeini ngaxe minan ape i soti lehe tel seilon.

³⁴ Lon tel hawane ape i pax hani patul. I hone tel seilon, “Epata!” Teik kakain ie i ukek, “Heawa!”

³⁵ Taen ien, taxingan hea, lehon tin i puas ape kakaian i xe.

³⁶ Jises hone laha, “Kum kakaxi wanen hani teka seilon liai.” Tuahe laha kum puluhini uke, laha kaxi tatale.

³⁷ Ti teka liai hongoa, laha ongake hawane. Laha ukek, “Kalak taxing sutu ma seilon kum kak uke, i pon haewian. Waliko ti i aile, se hatesol solian.”

8

*Jises axi ani 4,000 seilon**Mt 15:32-39*

¹ Tai kue kilan ulea seilon nahih hani kapi Jises. Ti laha apupuha ien, analaha tapo. Jises tiloi tesol kahikahin hani kapin.

² Ape i ukek, “Nga tahane teka seilon ie nake laha kapik kewen ngain toluhu a tap analaha.

³ Na nga talo aliake laha hetekie hitolo, teka ti tonalaha xauxaun laha tua akimatu luhui aweisal.”

⁴ Tesol kahikahin kamei i, “Ti he lohong ie kako kema an ia ti axiai ani teka lawalawai seilon?”

⁵ Jises kamei lato, “Hil bret toi amuto?”

Lato ukek, “Tepanim huaik.”

⁶ I hone hatesol seilon ka to haniwa itan. I waxi tepanim huaik bret ape i kak kemulik hani Haeu. I wiki ape i hani tesol kahikahin sei hani teka seilon ape tesol kahikahin aile usi.

⁷ Tin hina palaiai kokole xixi. Jises kak kemulik hani Haeu ape i hani tesol kahikahin sei ulea hani teka seilon.

⁸ Hatesol seilon ang ahoi hawane. Ti tesol kahikahin apuhiniwa moxe an i sohotua po tepanim huohu.

⁹ Mongohe seilon hatesol 4,000. Jises talo aliake laha hani tonalaha.

¹⁰ I ma tesol kahikahin nahih ku hani he tea koap ape lato lang hani texux xux Dalmanuta.

*Tesol Parisi kamea kolakol ti poh**Mt 16:1-4; Lk 11:16*

¹¹ Ti tesol Parisi hongoa Jises tahiawen, pahalato lato kamei tohongi i. Lato nahih hani kapin

ape lato lungei i ukek, “Kola hanima amite pohem lehe amite tioi ka salan Haeu taloma o.”

¹² Tuae Jises tioi waliko ti lato nanamiloi ape i ukek, “Alahan lawe pahamuto nga aile kolawa pohek? Nga kaxi hawane hani amuto, nga kum kola hani teka seilon ti aope ie kolakol ti Haeu.”

¹³ Muhin ien Jises nahih salili lato. I ku hani he tea koap ape i lang hani liai tepaun ti kanitax Galili.

Teka Parisi ma Herod masin ist nake lato neini hakalala seilon

Mt 16:5-12

¹⁴ Tesol kahikahin maluhe analato bret, teikawe toi lato he koap.

¹⁵ Jises kakane hawane lato, “Kanipetiwa amuto ti tesol Parisi ma Herod nake laha masin ist.”

¹⁶ Tesol kahikahin he kakak alia lato, “I kak ukek nake kako tap bret.”

¹⁷ Jises tioi waliko ti lato kakak ape i hone lato, “Alahan amuto to kak hahakila ka amuto tap bret? Amuto tai titioi? Amuto kum xeu? Patumuto nakon pate ailan ukean?”

¹⁸ Nakon pulamuto pulaxa ma taxingamuto sutu? Amuto tai niningahi ma tai hongohong? Amuto kum nameni?

¹⁹ Ti nga wiki tepanim bret waxeniai teka seilon laha akulai 5,000, hil po moxe an amuto waxi?”

Lato ukek, “Huopanim huohu.”

²⁰ “Ape ti nga wiki tepanim huaik bret waxeniai teka seilon kilai laha 4,000, hil po moxe an amuto waxi?”

Lato ukek, “Tepanim huohu.”

²¹ Ape Jises hone lato, “Nakon amuto tai xe-waxeu?”

Jises haewia tel seilon pulaxa

²² Jises ma tesol kahikahin tahia hani Betsaida. Hina seilon ati tel pulaxa hani kapi Jises ape laha kamei eliel i ti akeni sotiai tel seilon ien.

²³ Jises akeni mini tel pulaxa ape ati hani melal ti toan. Muhin ti i pusuiniwa pulan, i hana minan he puli tel seilon ape kamei i, “O ningahi uke waliko?”

²⁴ Tel seilon paxawa ape i ukek, “Se, nga ningahi seilon nanahih, tuahe tanomalaha masin pata.”

²⁵ Jises hana ulea minan hani he puli tel pulaxa. Tataen ien pulan xeu hawane ape i paxapax alua.

²⁶ Jises kakane i, “Nahih sawi haniwa ingam, kum nanahih leili toan.”

Pita tioi ka Jises i Krai

Mt 16:13-20; Lk 9:18-20

²⁷ Jises ma tesol kahikahin nahih hani toan ti kapi Sisaria Pilipai. Ti lato nanahiwa aweisal, Jises kamei lato, “Kaxi hanima nga, teka seilon laha ukek nga aita?”

²⁸ Lato pahoi ukek, “Tekala laha ukek o Jon Baptis, teka laha ukek Elaija ape teka liai ukek o tel kuluai kakai Haeu.”

²⁹ Jises kamei lato, “A amuto? Amuto ukek nga aita?”

Pita pahoi ukek, “O Krai, tel Haeu taloma.”

³⁰ Jises kakane eliel lato ukek, “Kum kakaxi ka nga Krai.”

Jises kak kilami matean

Mt 16:21-28; Lk 9:21-27

³¹ Muhin Jises hutui hanau tesol kahikahin, i ukek, “Nga tel Nati Seilon, nga tunahi lalape kawatan ma moloan ape teka masiwi ti teka Ju,

teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, ma teka hanau nauna ti Moses, laha watakai hawane nga. Laha telei nga tuahe muhi ngain toluhu nga zahat alia.”

³² I kaxi haxewa hawane haniwa lato ape Pita waxi tahaini Jises hani kapin ape kahiloloi i nake i kum ukek waliko ien i sohot hani Jises.

³³ Jises tohea paxai tesol kahikahin liai ape i kahiloloi Pita, “Tahawa! O kak hanowi Satan! Namilom kumahe i ahuma ti Haeu, i ahuma ti seilon.”

³⁴ Ape Jises tiloi teka kilai seilon ma tesol kahikahin hani kapin. I ukek, “Na seilon pahana sohot kahikahik, laha kum namiloi wawaxi mewenae laha. Laha kua kawatan masin ti nga kakau lehe i kola laha kahikahik wanen.

³⁵ Seilon teka pahalaha laha akeni kongini totonalaha ti itan ie, laha kum tunahi tonain kapi Haeu. Tuahe teka laha to kahikahik kalak na masin laha lioi totonalaha ti itan ie nake ti usiai kakai Haeu, laha tunahi tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.

³⁶ Na tel seilon hapono hatapo i waliko ti itan ie tuahe i lioi tonain kapi Haeu, solian la i uke? Tap.

³⁷ Tap tenen waliko kahui uke tonain kapi Haeu.

³⁸ Na tel seilon hiena puluhini nga ma kakaiak aope ie, leili taun ti teka seilon to ailele saun lialun, nga tel Nati Seilon tin nga hiena puluhini i taen ti nga alia hetekiema poh ma xewai tel Tamak Haeu ma tesol engel, spirit solian tetan.”

9

¹ Jises kak tatale ukek, “Nga kaxi hawane hani amuto, teka ti amuto ie, imat ti amuto mat, amuto

ningahi nenein ti Haeu sohot hetekiema lalape kui pohen.”

Tanome Jises sohia hawane

Mt 17:1-13; Lk 9:28-36

² Ngain tepanim tehu tamusua Jises hakahita Pita, Jeims ma Jon hani he tehu maunten patul, mewenae lato. Ti lato ien, tanome Jises sohia hawane.

³ Tehu puxuaun i xeu papaxaxu hawane, paxaxuan i xoini na seilon nuhi.

⁴ Moses ma Elaija take hahutuia hani kapi lato ape lalu kakak kapi Jises.

⁵ Pita kakane Jises, “Tel masiwi, pate ewi ti kako ie. Amite atai toluhu houha, tehu tetam, tehu ti Moses ma tehu ti Elaija.”

⁶ I kak ukek ien nake i ongake hawane ape i kum ttoi tenen na i kak.

⁷ Lokon ien, teik lihui maun atuhi lato ape tenen kinax i wixima he maun ien i ukek, “Tel seilon ie se Natuk pate nga waheni. Hongoa i.”

⁸ Muhin ien lato pax ahuahu tuahe lato kum niningah Moses ma Elaija, mewenae Jises.

⁹ Ti lato nahih momosua he maunten Jises kakane lato ukek, “Kum kakaxi hani seilon liai waliko ti amuto ningahiwen. Atengiwa tataen ti nga tel Nati Seilon xahat ti mateak.”

¹⁰ Lato hong tamani kakaian. Tuahe ti puki lato, lato to kakak tutuen salangawe teik kakain “xahat ti matemate” ti Jises kakak.

¹¹ Ape lato kamei Jises, “Nake lahan teka hanau nauna ti Moses ukek ka Elaija i sohotumu imat ti Krais?”

¹² Jises ukek, “Salan wanen tel masin Elaija i sohotumu apeseniai teka seilon imat ti Kraiss sohot. Tuahe nake lahan kakai Haeu i ukek ka tel Nati Seilon i tunahi kawatan ma moloan lapalap wanen ma laha wataakai hawane i?”

¹³ Nga kaxi hani amuto, Jon Baptis, tel masin Elaija, i sohotuen tuahe laha aile hani i waliko ti pahalaha. Laha aile halialu i masin ti kakai Haeu kaxiwen leili pepaun.”

Jises haewia tel akaik spirit lialun kapiti halialu

Mt 17:14-21; Lk 9:37-43

¹⁴ Ti Jises ma tolu kahikahin nahih aliawa he maunten, lato ningahi kilan seilon kapi tesol kahikahin liai. Tekka hanau nauna ti Moses lato kak he lungelung kapi tesol kahikahin ien.

¹⁵ Ti teka seilon ningahiwa Jises, pate laha on-gake ape kiliwau tengeni amuke i.

¹⁶ Jises kamei tesol kahikahin, “Amuto kak hap-atapat waliko la?”

¹⁷ Tel seilon ti leilolaha ukek, “Tel masiwi, nga nahike hanima o tel natuk wawan. Spirit lialun kapiti halialu ape i kum kak uke.

¹⁸ Lawe na spirit soh haniwa tel natuk, i haputa i hani he hepekeun. Pok sal he awan, i hahakiki nisun ape tupuan tua wakowako. Nga kamei tesol kahikahim ti xaxaweniai spirit lialun tuahe lato kum pon.”

¹⁹ Jises ukek, “Nakon lahan amuto seilon ti aoape ie pate tap namil xoxoan? Nga to kapimuto ma tin nga hanau kueiniwen amuto. Kaie kuehuan ia pahamuto nga to kapimuto lehe namilomuto i xox tetak? Ati hanima nga tel akaik!”

²⁰ Ape lato hakahita i hani Jises. Ti spirit lialun ningahiwa Jises, i aile hahaxexe tel akaik. Tel akaik put huhulil he hepekeun ape pok sal ulea he awan.

²¹ Jises kamei tel taman, “Lokon wanen tenen waliko ie tunahi i?”

Tel taman ukek, “Lilian ti kokolen.

²² Spirit lialun lawe i tohongi lalali teleian. I haputa i hani he ah ma leili kan. Tahanema amili. Na o pon, hualima amili!”

²³ Jises ukek, “Na nga pon? Alahan o ukek na nga pon? Tel na i hina namil xoxoan ti Haeu, lawe waliko i pon.”

²⁴ Tel tame tel akaik tilol eliel ukek, “Teik kokole namilok xoxoan tuahe i kum tapai. Hualima nga lehe nga uke aheke!”

²⁵ Ti Jises ningahiwa ka teka seilon to kila ahea-hema, i tumei spirit lialun ti hasutui taxing ma siponiai au, i ukek, “Nga hone o, ahutawa ti tel akaik. O taha xaxau hawanewa! Kum soh ulelea hani i.”

²⁶ Spirit lialun ausisini. I hahaxexe tel akaik ape i sohot ahuta tetan. Lawe seilon sokok tel akaik mat tamusuen nake tanoman masin ka maten.

²⁷ Tuahe Jises akeni xahateni tel akaik ape i tu.

²⁸ Muhin ien Jises ma tesol kahikahin alia hani tonalato ape ti mewenae lato wanen, lato kamei i, “Nake lahan amite kum pon xaxaweniai tenen spirit lialun ien?”

²⁹ Jises ukek, “Spirit lialun tenen ien mewenae na amuto lotu eliel kamei poh ti Haeu, i pon xaxawenian.”

*Jises kakak ulea sale matean
Mt 17:22-23; Lk 9:44-45*

³⁰ Imuh Jises ma tesol kahikahin nahih tamus hani Galili. Kumahe pahan teka seilon liai tioi lato tetesol.

³¹ Pahan i hanau tesol kahikahin. I ukek, “Nga tel Nati Seilon, laha hangaini hani teka seilon ape laha telei. Tuahe muhi ngain toluhu nga xahat alia.”

³² Lato kum xeu waliko ti Jises kakak. Tuahe lato mamata kamean.

Aita tel pamu tuah?

Mt 18:1-5; Lk 9:46-48

³³ Jises ma tesol kahikahin nahih tahia hani tehu taon Kapenaum. Ti lato leili ing Jises kamei lato, “Ti kako nanahima aweisal, amuto kak lungelung waliko la?”

³⁴ Lato tai wix pahoi i nake ti he aweisal lato kak hapatapat aita tel pamu tuah ti lato.

³⁵ Jises to ape i kakane huopanim huhua kahikahin ukek, “Na pahamuto amuto to masiwi, teheniwa amuto ape hualiwa seilon liai.”

³⁶ Jises aka hatuhi tel akaik matalato. I akeni aumi tel akaik ape i kakane lato ukek,

³⁷ “Na tel i waxi auni akaik masin ie nake nga, se i aunini nga. Ape tel i waxi auni nga, i waheni tel Tamak Haeu, tetel i taloma nga.”

Seilon teteka tepaun ti Jises

Lk 9:49-50

³⁸ Jon tel kahikahi Jises ukek, “Tel masiwi, amite ningahi tel seilon i xaxaweni spirit lialun leili teka seilon hahitake axam. Tuahe i kumahe tel ti kako ape amite honewen i ka kum ailele.”

³⁹ Jises hone tesol kahikahin ukek, “Kum halalini i. Na tel seilon aile hasohotu waliko tenen lalap hahitake axak, i kum pon kak halialuak.

⁴⁰ Na tel seilon i kum pahoxai kako ti pupuwasakako, i tepaun ti kako.

⁴¹ Nga kakane hawane amuto, na tel seilon axi amuto kalak tuahe na kaniup nake amuto tetak, i uke kahun ti Haeu.”

Nauna ti sale saun lialun

Mt 18:6-9; Lk 17:1-2

⁴² Jises hahanau tutuen lato ukek, “Pate lialun wanen ti tel seilon na i aile haputa tel seilon liai kalak i seilon naun ma namilon kumahe xoxoan tetak. Pamu ewian laha xioti tehu mes lalap hani he kinawen ape hataxixi hani ilam.

⁴³ Na o hapuasa tepaun minam ti ailei saun lialun, koti xaxaweniwa. Pamu ewi na o uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan minam tepaunue. Ien se pamu ewian ti na o sohot hani tesol ti kawatan tap tahi tapoan hetekie minam hupaun.

⁴⁴ Tetesol ien, tehot ah xekean tap tahi pehoan.

⁴⁵ Na o hapuasa tepaun aem ti ailei saun lialun, koti xaxaweniwa. Pamu ewi na o uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan kalak o mangei. Ien se pamu ewian ti na laha towi o hani tesol ti kawatan tap tahi tapoan hetekie aem hupaun.

⁴⁶ Tetesol ien ‘ul ani laha lian tehue ape tin laha kum tipehi uke ah.’ *(Isa 66:24)*

⁴⁷ Na o hapuasa tepaun pulam ti ailei saun lialun, xaxusi xaxaweniwa. Pamu ewi na o sohot hani tone Haeu pulam tepaunue. Ien se pamu

ewian ti na laha towi o hani leili tesol ti kawatan tap tahi tapoan hetekie pulam hupaun.

⁴⁸ Tetesol ien ‘ul ani laha lian tehue ape tin laha kum tipehi uke ah.’ *(Isa 66:24)*

⁴⁹ “Totohong ma kawatan masin ah na i lui amuto. Tuahe na amuto waxaini, amuto masin sol ti hanamui an.

⁵⁰ Sol solian tuahe na namun tapo, o aile ukek ia aliakei namun? Amuto hanowiwa sol uke tap pupuasamoto ti Haeu. Tin haeliel hawanewa lehe waxi wasolamoto tel tel mewenae solian.”

10

Nakon ewi na seilon lioi axoan?

Mt 19:1-12; Lk 16:18

¹ Imuh Jises nahih salili Kapenaum ape i nahih hani texux xux Judia. I kolia hani pape kan Jordan. Kilan seilon nahih apuha hani kapin ape i hanau laha kakai Haeu hanowi ti lawe i to ailele.

² Teka Parisi nahih hani kapi Jises ape kamei tohongi i ukek, “Nakon ewi na tel wawan lioi tel axoan?”

³ Jises kamei lato, “Moses kakane amuto waliko la?”

⁴ Lato ukek, “Moses kakawen ka ewi na tel wawan tai teik kakain ti sale lioiai tel axoan.”

⁵ Jises hone lato, “Moses ukek ewi nake hanauamoto pate ailan.

⁶ Tuahe ti uli tanomiaia tehu pon ie, Haeu ‘tanomi wawan hetekie hehin.’ *(Gen 1:27)*

⁷ ‘Aile ape tel wawan i salili tel taman ma tinan ape i hukuma hani kapi tel axoan.

⁸ Lalu sohot hanowi seilon tel.’ *(Gen 2:24)* Lalu ape kumahe hua, lalu masin ka telawe.

⁹ Aile ape waliko ti na Haeu hukumini, seilon kum seselai.”

¹⁰ Ti lato nahih alia haniwa leili ing, tesol kahikahin kamei Jises sale teik kakain i kakak.

¹¹ I kak pahoi lato ukek, “Na tel wawan i lioi tel axoan ape i waxi axoan tel hehin liai, i ailewen saun lialun ti wawan hehin.

¹² Tin masin na tel hehin i lioi tel axoan ape i waxi axoan tel wawan liai, tin i ailewen saun lialun ti wawan hehin.”

Jises lotu huali akaik kokol

Mt 19:13-15; Lk 18:15-17

¹³ Telao teka seilon hakahita teka akaik kokol hani kapi Jises lehe i lotu huali lato tuahe tesol kahikahin kahiloloi laha.

¹⁴ Ti Jises paxaiwa, lon i lialu ape i hone tesol kahikahin, “Tiliwen teka akaik nahih hani kapik, kum talo xaaxaweni lato. Teteka seilon laha sohot hanowi teka akaik ie, Haeu neini aweisalulaha.

¹⁵ Nga kakane hawane amuto, Haeu neini mewenae teteka laha hana xoxoi namilolaha hani i masin teka akaik laha hana xoxoi namilolaha hani tamalaha ma tinalaha.”

¹⁶ I akeni aumi akaik tel tel ape i hana minan patul ti lato ti lotu hualialato.

Tel seilon uluha kilan soxi

Mt 19:16-30; Lk 18:18-30

¹⁷ Ti Jises hutui i nahih, tel seilon kiliwama ape i put lokuha hani itan kapi ae Jises, i ukek, “Tel masiwi solian, nga aile la lehe nga uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan?”

¹⁸ Jises kamei i, “Nake lahan o ukek nga solian? Na masin o ukek nga solian, namiloi paxaiwa nake mewenae Haeu solian.

¹⁹ O tiori nauna tetan: ‘Kum tetelei seilon, kum ailele saun lialun ti wawan hehin, kum xuuxuina, kum kau puputini kakain, kum aile pipisi seilon liai ma hongoa kakai tamam tinam ape aile hasolia haniwa lalu.’ ” *(Exod 20:12-16)*

²⁰ Tel seilon ukek, “Tel masiwi, nga usi hahatapo tesol nauna ien lilian ti nga akaik.”

²¹ Jises paxai tiori namili tel seilon ien. Ape hetekie tatahan i ukek, “O tai aile teik waliko. Nahih hangainiwa hatesol soxiam ape haniwa teka seilon tap soxi lehe imuh o uke kahum ti tone Haeu. Ape o nahih kahitima nga lehe o sohot kahikahik.”

²² Ti tel seilon hongoa kakai Jises, tian kawat hawane ape i nahih alia hetekie tatahan nake soxian pate kilan.

²³ Jises paxai aliake tesol kahikahin ape i kakane lato, “Seilon tenen kilan soxi, pate ailan wanen ti usiai aweisal ti Haeu neneini!”

²⁴ Tesol kahikahin ongaini hawane kakaian. Tuaehe Jises kak tuhi ulea, “Tesol natuk, pate ailan wanen ti seilon tenen laha hana soxi mateiwa ti laha ti usiai aweisal ti Haeu neneini.”

²⁵ Kumahe malimun ti tok kamel na i soh non he tewau aweing laha axai nil ti sawitiai maia. Tuaehe pamu ailaiian ti seilon tenen kilan soxi ti usiai aweisal ti Haeu neneini.”

²⁶ Tesol kahikahin pate lato hong ongaini hawane. Lato he kakak puki lato, “Lehe ape aita pon?”

²⁷ Jises paxai lato ape i ukek, “Ti mewenae kui seilon i kum pon. Tuaehe hetekie huhual ti Haeu, lawe waliko i pon.”

²⁸ Pita ukek, “Kaien amite pon nake amite salili-wen lawe waliko ape amite nahih usiusi o.”

²⁹ Jises hone lato, “Nga kakane hawane amuto. Tel na i salili tonan, ukalan, tuan, tinan, taman, natun ma na soxian nake ti usiai kakai Haeu, i uke waliko pamu kilaian.

³⁰ Ti aope ie, i kilan ukalan, tuan, tinan, akaik, soxi ma na tonan. Tuae tin i tunahi kawatan ma moloan. Ape ngain ti luluainima, i uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.

³¹ Tuae kilan teka axalaha lalap ti aope ie, Haeu paxai ukek laha seilon tenen tap axalaha ape seilon ti tap axalaha ti aope ie, Haeu paxai ukek laha seilon tenen axalaha lalap.”

Jises kakak ulea sale matean

Mt 20:17-19; Lk 18:31-34

³² Jises ma tesol kahikahin nahih hahaniwa Jerusalem. Jises nanahiwa imat. Tesol kahikahin ilameni ox tuhi lato. Teteka laha nahih usiusi lato, laha mamata waliko tetenen na i sohot Jerusalem. Jises waxi selai tesol huopanim huhua kahikahin hani tesol mewenae lato ape i kaxi hani lato waliko tetenen na i sohot hani i.

³³ Jises hone lato ukek, “Kako ape nahih hahaniwa Jerusalem. Ti ien, nga tel Nati Seilon, laha hangaini nga hani mini teka masiwi tuah ti hukumina Haeu ma seilon, ma teka hanau nauna ti Moses. Lato noseni teleiak ape lato hangaini nga hani mini teka seilon ti Rom.

³⁴ Laha soxeni, pukeini, heti ma telei nga tuahe muhi ngain toluhu nga xahat alia.”

Katekate ti Jeims ma Jon

Mt 20:20-28

³⁵ Muhin ien Jeims ma Jon, hua nati Sebedi, nahih hani kapi Jises. Lalu ukek, “Tel masiwi, pahamili o aile hanima amili teik waliko.”

³⁶ Jises kamei lalu, “Waliko la pahamulu nga aile hani amulu?”

³⁷ Lalu hone Jises, “Tataen o sohotua tel Masiwi ti neiniaai hatesol seilon, pahamili o hatonama amili kapim, tel tepaun manau, tel tepaun kalamau lehe tin amili sohot masiwi ti neiniaai seilon.”

³⁸ Jises ukek, “Amulu kum ttoi waliko tetenen amulu kakamei. Nakon amulu lang pahoi uke laman ti ape nga lang pahoi? Nakon amulu pon kaui kawatan ti nga kau kalak na amulu mat?”

³⁹ Lalu pahoi ukek, “Amili pon.” Jises hone lalu, “Salan imuh amulu lang pahoi laman ti nga lang pahoi.

⁴⁰ Tuahe kumahe nga tetel kilamiaai seilon ti tone minak manau ma na kalamau ti neiniaai seilon. Tonain ien Haeu hani teka i kilamiwen.”

⁴¹ Ti tesol huopanim kahikahin liai hongoa, lato lialu ti Jeims ma Jon.

⁴² Jises apuhini lato hatesol ape i ukek, “Amuto ttoi ka kewi teka masiwi ti he tehu pon ie lato neini hialalu teka seilon hahitakalato ape lato lungei laha ka tua hongoa lato.

⁴³ Tuahe kumahe pahak i sohot ukek ien leilomuto. Na tel ti amuto pahan ax lalap, i kola hawanewa ka i tel ti hualiai seilon.

⁴⁴ Tin masin na tel ti amuto pahan i sohot seilon tuah, i kewa unauamuto hatesol.

⁴⁵ Tataen nga tel Nati Seilon, kumahe nga toma lehe seilon to unauak, nga toma unaualaha. Ape nga mat ti ukei kahi lialui woi seilon.”

Jises haewia Batimeus tel seilon pulaxa

Mt 20:29-34; Lk 18:35-43

⁴⁶ Ti lato nahih sasaliliwa Jeriko hani Jerusalem, Jises ma tesol kahikahin hetekie kilai seilon, lato apatuini tel seilon pulaxa axan Batimeus, nati Timeus. Lawe i toto ngixi aweisal kameiai huhual.

⁴⁷ Ti i hongoa ka Jises ti Nasaret ien, i tilol, “Jises, tel kahi nati David, tahanema nga!”

⁴⁸ Kilan seilon tumei i ka minginiwa awan. Tu-ahe i tilol eliel ahe, “Tel kahi nati David, tahanema nga!”

⁴⁹ Jises tu hamalum ape i ukek, “Taloma i.”

Ape laha tilol hone tel seilon pulaxa, “Amua-mua! Tua! Jises titiloi o!”

⁵⁰ Amuamui Batimeus i hana lioi tehu atuhiai puxuaun, i tit tu ape i nahih hani kapi Jises.

⁵¹ Jises kamei i, “Paham nga aile hani o waliko la?”

Tel pulaxa ukek, “Tel masiwi, pahak o haewiama pulak.”

⁵² Jises hone i, “Nahiwa, xoxoi namilom ti Haeu aile haewiawen o.” Tataen ien wanen, pulan ewi ape i nahih kahiti Jises.

11

Jises soh hani Jerusalem

Mt 21:1-11; Lk 19:28-44; Jn 12:12-19

¹ Jises ma tesol kahikahin nahih hani huowau toan Betfage ma Betani, pape tehu Maunt Oliv, xohixohin Jerusalem. I kilami hua ti lato ti ailei tenen puasain.

² I hone lalu ukek, “Nahih haniwa tewau toan mateiwaukako. Na amulu tahiawa, amulu tunahi

tok donki uluha xinotan ien. Tap tel seilon kikili-wakewen i. Upatiwa ape hakahitama.

³ Na tel seilon kamei amulu, ‘Kalahai amulu upati tok donki?’ honewa i, ‘Tel Masiwi pahan pake i atoheni aliake koseni.’ ”

⁴ Ti lalu nahiwa, lalu tunahi tok donki tutu pape aweisal, xinotan he kukui ing.

⁵ Ti lalu upapati, teka seilon ien kamei lalu, “Kalahai amulu upati?”

⁶ Lalu kakane laha hanowi ti Jises hohone lalu ape laha sowini hani lalu waxiai tok donki.

⁷ Lalu hakahita tok donki hani kapi Jises ape lalu axaheni puxuaulalu he tehiton. Jises to patul ape tok donki kiliwake i.

⁸ Kilan seilon axaheni puxuaulaha he aweisal ti i luluainiwa. Ape teka liai axaheni kai hatoh ti laha kotima he kin.

⁹ Teka seilon nanahiwa mateiwai Jises ma teka nanahima muhin, hatesol tilol ausisini ukek, “Kako haxawawa axe Haeu.

Kako amukewa tel kahi nati David,
tel i nahih hehetekiema poh ma solian ti
Haeu!

¹⁰ Tel seilon ie lehe i neini kako
masin ti tel masiwi David neiniwen!

Kako sameniwa Haeu tel pohen tapein!” *(Ps
118:25-26, 148:1)*

¹¹ Ti Jises tahiawa Jerusalem, i nahih soh hani tehu Ingi Haeu. I paxai kalini hatapo lawe waliko ape i nahih ahuta alia hani Betani hetekie huopanim huhua kahikahin nake pate ape alohah.

Jises usi xaxaweni teka laha hangaini soxi mate Ingi Haeu

Mt 21:12-17; Lk 19:45-48

¹² Ngain liai telao ti lato nahih sasaliliwa Betani, Jises ilameni ka i hitol.

¹³ Ti i pax haniwa mateiwa, i ningahi tea pata axan fig hina kaun. I nahih paxai na hina huan. Ti i tahiawa i tunahi ka tap huan, mewenae kaun nake kumahe taun ti huai fig.

¹⁴ Ape i kakane tea pata ukek, “Tap o po hua ulea.” Tesol kahikahin hongoen kakain ti i kakawa.

¹⁵ Ti lato tahiawa Jerusalem, lato nahih hani mate Ingi Haeu. Kilan seilon hahangaini soxi ma manihuh ien. Hangainiai waliko ti laha pate lialun. Ti Jises ningahiwa, i usi xaxaweni laha. I aka suoteni sau ti sohiai moni ma sau ti teka seilon laha hahangaini pux.

¹⁶ I halini teka seilon kau koti mate Ingi Haeu soxi ti hangaini.

¹⁷ Ape i kakane nau laha, “Kakai Haeu ukek, “‘Tehu ingak ing ti lotu ti lawe seilon.’ ” (*Isa 56:7*) Ape Jises ukek, “Tuahe amuto aile hanowi ka ing ti tone munai teka xuxuina.” (*Jer 7:11*)

¹⁸ Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, ma teka hanau nauna ti Moses, lato hongoa waliko ti Jises ailewen ape lato upiup aweisal ti teleian. Lato mamata i nake kilan seilon sameni waliko ti i hahanau laha.

¹⁹ Ti ape alohah, Jises ma tesol kahikahin nahih ahuta ti Jerusalem.

Sale matei tea pata fig

Mt 21:18-22

²⁰ Pate letu ti liai telao, ti lato tau nanahih aweisal, lato ningahi ulea tea pata axan fig. I ape maten, mat tamus haniwen taen puolan.

²¹ Pita nameni aliake kakai Jises ape i ukek, “Tel masiwi, paxaiwa! Tea pata ti o kakane ka i kum huhua ape i matewen! Alahan pate i mat kosea?”

²² Jises hone lato ukek, “Haxoxoa namilomuto ti Haeu!

²³ Nga kaxi hawane hani amuto, na tel seilon hina namil xoxoan, tap kakapax, ape i kakane tehu maunten ie, ‘Hutawa ie ape towia haniwa itax,’ hoi liai i sohot.

²⁴ Nga kakane hawane amuto, na amuto kamei Haeu tenen na waliko ape amuto soh hawane ka Haeu hani amuto, amuto uke tetenen ti amuto kamekam.

²⁵ Ti na amuto lotu, hasawimua lialui lomuto ti seilon liai lehe tel Tamamuto Haeu i oxoxi amuto ti kawatan ti saun lialun ti amuto.

²⁶ Tuahe na amuto kum hasawi lialui lomuto ti seilon liai, tel Tamamuto Haeu kum oxoxi amuto ti kawatan ti saun lialun ti amuto.

Aita sowini hani Jises puasain ti i ailele?

Mt 21:23-27; Lk 20:1-8

²⁷ Muhin ien lato ape alia haniwen Jerusalem. Ti Jises tau nanahih mate Ingi Haeu, teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, teka hanai nauna ti Moses ma teka masiwi liai ti teka Ju, lato nahih hani kapin.

²⁸ Lato kamei i, “Aita hone o ailei waliko ti o ailele? Aita sowini hani o?”

²⁹ Jises kak pahoi lato, “Nga kameimu amuto tenen kamekame. Amuto pahoimuma nga ape nga kaxi hani amuto tetel i sowini hani nga.

³⁰ Kaxi hanima nga, aita sowini hani Jon bap-taisiai seilon, Haeu ka seilon?”

³¹ Lato kak namiloi papaxai puki lato, “Kaie kako kak ukek ia? Na kako ukek Haeu sowini hani Jon, i kak ukek, ‘A alahan amuto kum soh Jon?’

³² Tuahe na kako ukek seilon sowini hani i, kaie waliko la i sohot?” Lato mamata uke lato halenge teka kilai seilon laha namiloi ukek Jon i tel kuluiai kakai Haeu.

³³ Aile ape lato kak pahoi Jises ukek, “Amite kum tioi aita sowini hani Jon.”

Jises ukek, “Nga tin nga kum kaxi hani amuto aita hone nga ailei waliko ti nga ailele.”

12

Menge teka ngahatiai tesol kin

Mt 21:33-46; Lk 20:9-19

¹ Muhin ien Jises hutui kakaian hanau teka seilon. I kaxi tenen meng i ukek, “Tel seilon seini tesol lalape kin ape i tiehi kalini. I tahiwi tewau wal, tone pisihi waxiai kani huai pata ape i atai tehu kokole ing patul, totone teka peteniai tesol kin. I hani teka seilon puas ngahati tesol kin lehe tin i uke aliake hina huai pata. Ape i ku hani texux xux xauxaun. ² Ti huai pata pamua, i talo tel unauan hani kapi teka ngahatiai tesol kin waxiai ti tetan.

³ Tuahe teka ngahatiai tesol kin pahi xai i ape tua talo aliake.

⁴ Tel masiwi ti tesol kin talo ulei tel unauan liai hani kapi lato. Tuahe lato xai patun ma aile halialu i.

⁵ Tel masiwi ti tesol kin talo ulei tel unauan liai ape tetel ien lato telei. I talo uleiwa teka muhin, teka lato xai, teka lato telei.

⁶ Tapeinan i talo telawe natun pate i waheni. I ukek, ‘Tel ie natuk wanen ma lato aile aluini.’

⁷ “Tuahe teka ngahatia i kin he kakak alia puki lato ukek, ‘Tetel ie se tel natun wanen. Ien, kako telei i lehe tesol kin ape ti kako.’

⁸ Lato pahi telei ape towi xoini i hani melal ti tesol kin.”

⁹ Ape Jises kamei teka laha hongohong tenen mengon, “Tel masiwi ti tesol kin kaie ape i aile waliko la? Nga kakane hawane amuto, na i tahiawa, i telei lato ape tesol kin ien i hani he mini teka seilon liai.

¹⁰ Ala amuto tiori teik kakain ie:
 “Tehu kuku teka atai i ing hilisa,
 Haeu aile ape i sohot kuku
 tehu pamu tuah ti kuku liai.

¹¹ Haeu aile ape kako amuam hawane.’ ” (Ps 118:22-23)

¹² Tesol masiwi ti teka Ju lato tiori ka meng ti Jises kakaxi i kak nanami lato. Aile ape lato upiup aweisal ti pohian tuahe lato mamata teka kilai seilon kapin ape lato nahih salili i.

*Moni ti hani Sisa tel masiwi tapein ti Rom
 Mt 22:15-22; Lk 20:20-26*

¹³ Muhin teka masiwi ti teka Ju talo teka Parisi ma teka kahikahi Herod hani kapi Jises ape lato kamei tohongi i. Lato sasakal na Jises kak tunahi waliko tenen na i sului aliake i.

¹⁴ Lato ukek, “Tel masiwi, amite tiori ka kakaiam mewenae salan. Woum o aile hani teka seilon masiwi ma teka seilon naun lawe tekewe. Ti o

hanau seilon kakai Haeu, kakain tenen salan, tap puputa leilon. Kaxi hanima amite, ewi na kako hani Sisa teik moni pahan?

¹⁵ Kaie kako hani?”

Tuahe Jises tuiwen namilolato. Ape i kamei aliake lato ukek, “Alahan amuto kamei tohongi nga? Kau hanima nga tehu puli moni lehe nga paxai.”

¹⁶ Lato hani i tehu ape i kamei lato, “Kawe aita ma axe aita he tehu puli moni?”

Lato ukek, “Ti Sisa.”

¹⁷ Jises hone lato ukek, “Waliko ti Sisa haniwa Sisa, waliko ti Haeu haniwa Haeu.”

Pate lato ongaini sale pahoan tetan.

Na seilon mat, nakon i xahat alia?

Mt 22:23-33; Lk 20:27-40

¹⁸ Teka Sadusi kapaxe ka seilon maten moih alia. Lato nahih hani kapi Jises ape lato ukek,

¹⁹ “Tel masiwi, Moses tai hanawen na tel wawan mat salili tel axoan a tap natulalu, tel ukalan kewa axoan tel hehin ien. Ape na lalu tan akaik, tesol akaik ien nati tel i matewen.

²⁰ Hongoa mengomite. Telao hatotalin lato tepanim hua. Tel pamu i sal ape i mat salili tel axoan, tap natulalu.

²¹ Tel usiai tel pamu uke tel hehin ape tin i mat, tin tap natulalu. Tin masin tel usiai tel i matewen, tin i mat.

²² Lato hatesol tepanim huhua talin ien mat a tap natulato. Tapeinan ape tel hehin mat.

²³ Taen Haeu xahateni hatapo seilon maten, tel hehin ape axoi aita? Nake ati lato ukewen tel hehin ien.”

24 Jises pahoi lato ukek, “Kakaiamuto kumahe salan nake amuto kum tioi kakai Haeu ma pohe Haeu.

25 Taen Haeu xahateni aliake lawe seilon laha matewen, ape tapein tenen hahunatun. Ti tone Haeu, seilon kum sal masin teka engel.

26 Nga kaxi haxewa hani amuto sale xahatai seilon maten. Amuto tioi meng ti Moses taiwen. I kakaxi waliko ti Haeu kakanewen i ti leili teik sisihan ti ah xekexek. Haeu hone i ukek, ‘Nga Haeu tetel ti Abraham, Aisak ma Jekop lolotui.’ *(Exod 3:6)*

27 I Haeu ti teka seilon moihin nake teka seilon tetan laha matewen laha kumahe salan maten. Namilomuto kumahe salan ka seilon maten i kum moih alia.”

Nauna tuah tapein ti Haeu

Mt 22:34-40

28 Muhin ien tel hanau nauna ti Moses nahih hani kapi lato. I hong ka Jises kak pahoi hapoponowi hawane tesol Sadusi ape i kamei Jises, “Ti lawe nauna ti Haeu, lahe nauna tuah tapein?”

29 Jises pahoi i ukek, “Nauna tuah tapein tenen ie, ‘Amuto teka Israel hongoa! Telawe Haeu i Masiwi ti kaha, tap tel tutuen.

30 Waheni hawanewa Haeu tel Masiwi ti amuto, xoiniwa ti amuto waheni teka seilon liai. Amukewa Haeu ti leili tiamuto, namilo i eliel hawanewa i ma aile hatapoa puasan ti hatesol kuimuto.’ *(Deut 6:5)*

31 Tenen nauna usian masin: ‘Waheniwa teka seilon liai hanowi ti amuto waheni aliake amuto.’ *(Lev 19:18)* Tap nauna liai i pamu tuah ti huhuonen.”

³² Tel seilon ukek, “Tel masiwi, kakaiam pate sawisawin. Salan ti o ukek Haeu i telawe, tap tel tutuen.

³³ Salan ti o ukek kaha amukewa Haeu ti leili tiakaha, namilo i eliel hawanewa i, aile hatapoa puasan ti hatesol kuikaha ape waheniwa teka seilon liai hanowi ti kaha waheni aliake kaha. Saun masin ien i xoini na kaha kau soxi ma manixux hani Haeu ape i xoini na kaha lelei manixux hani i.”

³⁴ Jises hong tioi ka kakaiam pate sawisawin. Ape i ukek, “O pate xohixohin kapi Haeu tel neiniam.” Muhin tap tel seilon pahan i kamei ulei Jises tenen na kamekame.

Krais kahi nati aita?

Mt 22:41-46; Lk 20:41-44

³⁵ Ti Jises to hahanau teka seilon mate Ingi Haeu, i kamei laha ukek, “Nake lahan tesol hanau nauna ti Moses ukek ka Krais, tel Haeu taloma, i kahi nati David?”

³⁶ Puki Holi Spirit hanamiloa David ape i kak ukek,

“Haeu kakane tel Masiwi tetak,

“Toma papak tepaun manau ti neinia seilon atengi tataen nga hanawa teka

laha pahoxai o hani hahitakam.” ’ *(Ps 110:1)*

³⁷ Paxaiwa, puki David axai Krais Masiwi tetan. Na masin ien, i kumahe tuahe kahi natun.” Teka laha hongohong kakai Jises pate laha hong amuke.

Kanipetiwa teka hanau nauna ti Moses

Mt 23:1-12; Lk 20:45-47

³⁸ Jises kakane teka seilon ien i ukek, “Amuto lepetawa. Kum ususi saun ti teka hanau nauna ti Moses. Lato hana puxux weluwelun ape tau

nanahih ti puli lawe seilon lehe laha paxai tioi ka lato seilon tuah. Ape pahalato hatesol seilon kak sameniwa lato.

³⁹ Pahalato ukei totoan tenen tuah leili synagog ma tone angiain lalap.

⁴⁰ Lato pisi teka hehin axoalaha matewen lehe lato seseke soxialaha ma ingalaha. Lato aile lotu weluwelun lehe teka seilon paxai sameni. Teka hanau nauna ti Moses ien, Haeu hani lato kawatan lalap wanen.”

Moni kokol i sohot moni pamu lapan

Lk 21:1-4

⁴¹ Muhin ien Jises toto onote tehu lohe moni ti Ingi Haeu. I ningahi kilan seilon kau lolohi moniulaha. Teka seilon moniulaha kilan, laha hana halapa moni.

⁴² Ape tel hehin axoan matewen i tap moni, nahima ape i hana huohu puli moni pate kokol.

⁴³ Jises ilowi apuhini tesol kahikahin ape i hone lato ukek, “Nga kakane hawane amuto, tel hehin ie i hana moni pamu lapan ti teka liai.

⁴⁴ Teka laha hana hahalapa, moniulaha pate kilan tutuen, tuahe tel hehin ie moniun pate kokol wanen, i hana hatapoen ti i hina.”

13

Jises kak kilami waliko tenen na i sohot imuh

Mt 24:1-51; Lk 21:5-38

¹ Ti Jises nahih salili Ingi Haeu, tel ti tesol kahikahin hone i ukek, “Oie! Tel masiwi, paxaimua lalape pot ti tesol Ingi Haeu! Laha atai hasolia hawane tanoman.”

² Jises pahoi i ukek, “Salan i pate solian tuahe imuh laha toi hamanana ape tesol pot ie put silahota.”

³ Muhin ien Jises han to hani he tehu Maunt Oliv onote Ingi Haeu. Pita, Jeims, Jon ma Andru kamei i ti ape mewena'e lato,

⁴ “Kaxi hanima amite lokon wanen tesol waliko ti o kakaxi sohot? Kaie kikilam la i sohot imat ti tesol waliko ien?”

⁵ Jises hone lato, “Lepetawa uke teka seilon puluti amuto.

⁶ Imuh kilan seilon tahيامa ape laha ukek laha Krai. Laha puluti hakila seilon.

⁷ Na amuto hong hilehile i sosohot, amuto kum maamata. Tesol waliko ien hoi i sohot tuahe i tai meiwa ti tapoi tehu pon ie.

⁸ Seilon ti xux texux texux hilei seilon ti xux liai. Seilon ti toan tewau hilei seilon ti toan liai. Xux ti tesol tesol i nuae ape kilan seilon laha mat ti hitolo. Tesol waliko ien tuahe hutuai kawatan imat ti tapoi tehu pon ie.

⁹ “Amuto lepetawa! Amuto laha hana hani mini teka masiwi ti toan ape laha xai amuto leili synagog. Laha sului amuto hani teka masiwi ti puasain tenen tenen nake amuto kahikahik. Ien se aweisal ti amuto kaxi nga hani laha.

¹⁰ Ape imat ti tapoi tehu pon ie, teka kahikahik kaxi ahutimu meng solian ti Haeu hani seilon ti lawe xux.

¹¹ Na laha xoti ma sului amuto, kum hahakila namilomuto waliko tenen ti na amuto kak. Pake Holi Spirit hanamiloa amuto kakain.

¹² “Taun tehu ien kumahe solian. Hahutalin, tel i hangaini tel hani laha telei. Tin masin hahutaman, tel taman i hangaini tel natun hani laha telei.

Teka akaik hangaini tamalaha ma tinalaha hani seilon telei.

¹³ Kilan seilon watakai hawane amuto nake amuto kahikahik. Tuahe na amuto tu matuha atengi tataen kawatan tapo, Haeu waxi auni amuto lian tehue.

¹⁴ “Tuahe wanen na amuto xeu waliko ti nga kakak. Na amuto ningahi waliko tenen lialun wanen ti seilon aile tanomi i tetesol ti Haeu hahalini, amuto teka toto Judia kiliwau muna haniwa he maunten.

¹⁵ Tel na i melal, i kiliwawa. I kum alia hahani leili ing waxiai soxian.

¹⁶ Tin masin tel na i pupuas he kinen, i kum tohea alilia hani leili ingan waxi palahiai puxuaun, tin i kiliwawa.

¹⁷ Tataen ien, kawatan wanen ti teka hehin tialaha hina akaik ma teka natulaha susus tutuen.

¹⁸ Kamei elieliwa Haeu lehe taun masin ien i kum sohot leili hunan lialun ma taun ti waiwain.

¹⁹ Kawatan ien i xoini kawatan ti imat, ti uli tanomia i tehu pon ie haniwa taen imuh.

²⁰ Tuahe Haeu namilo i teka seilon tetan ape i koti hakukuna taun lialun ien uke tap seilon moih.

²¹ “Taun tehu ien, na tel hone amuto ukek, ‘Paxaiwa, Krais ie,’ ma na i ukek, ‘Paxaiwa, Krais io,’ kum hong sohohoh.

²² Hina seilon ti puputa sohotuma ukek ka laha Krais ma teka ukek laha kulu i kakai Haeu. Laha aile hasohotu waliko lalap tenen tenen ape laha tohong pulutiai teka seilon ti Haeu.

²³ Nga kakane hahatapo amuto waliko imat ti i sohot. Amuto lepetawa!

²⁴ “Muhi kawatan ien,
“ ‘al i kum kam,

pangapang i kum xeu,
25 kohot ti he maun i put,
hatesol waliko ti he maun i nuea.’ (*Isa 13:10,*
34:4)

26 “Taen ien hatesol seilon ningahi nga tel Nati Seilon mosulih patul he maun hetekie lalape poh ma soliai talepai xewaiak.

27 Ape nga talo tesol engel, spirit solian tetak waxi apuhiniai teka seilon nga kilamiwen tetak ti tesol tesol, ti sai ahang, angiha, haiup ma tola.

28 “Amuto namiloi paxaiwa talil. Ti kaun mak put, amuto tioi ka taun ti aupol angiha.

29 Tin masin, taen amuto ningahi tesol waliko nga kakanewen amuto i sohot, amuto tioi kewak aliaiak ape i xohi hawanewen.

30 Nga kakane hawane amuto, hina seilon ti aope ie laha kum matemu atengi tataen waliko ien i sohot.

31 Maun ma xux ti aope i tapo tamus. Tuae kakaiak hamalum lian tehue.

32 “Tap tel tioi ngain tetehu ma lokon wanen tesol waliko ien i sohot. Tek a engel ti Haeu kum tioi ma puki nga tel Natun tin nga kum tioi, mewena tel Tamak Haeu tioi.

33 Lepetawa ma apeas peleawa nake amuto kum tioi lokon wanen sohotuan.

34 “Pate masin na tel seilon nahih salili tesol tonan ape i nahih hani tewau toan xauxaun. Tehuingan i hani he mini tesol unauan ape i axi puasalato. I hone tel ngahatiai ing, ‘O peteniwa aliaiak.’

35 Tin amuto pax petawa nake amuto kum tioi loke aliai tel masiwi ti tehu ing. Uke na alohah ka

luhui ipong ka ti mom wawan kokoini ma na ti i ninitinile.

³⁶ Amuto kum matih luhuluh, uke i sohot haonga amuto.

³⁷ Waliko ti nga kaakane amuto, nga kakane lawe seilon. Amuto peteniwa aliaiak!”

14

Tel hehin tihi sanda hani he pati Jises

Mt 26:1-13; Jn 11:55-12:1-8

¹ Lawe ahang teka Ju aile angiaian lalap ti nameniai ngain ti lokon Haeu waxi aliake teka tamalaha ti matahaun leili Iqip. Ngain tehu hutuan laha ani sipsip wawan uluha, tenen angiaian ien laha axai Pasova. Ape tesol ngain muhin laha ani bret tenen i tai xiu. Ngain huohu imat ti Pasova, teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, ma teka hanau nauna ti Moses, lato sasakal aweisal ti seilon kum ttoi lehe lato xoti Jises ape hakahita hani teka teleian.

² Lato ukek, “Kako kum ailemu leili taun ti angiaian lalap uke teka seilon hil pahoi kako.”

³ Lokon ien Jises tewau toan ti Betani, leili ingi Saimon, tetel kemuk tinun hina nax lialun. Ti lato to angiang, tel hehin kauma tehu sanda kahun pate lalap ma poun tin pate solian. I hei tehu peti sanda ape i tihi hani pati Jises.

⁴ Ti teka seilon ien paxaiwa, lolaha lialu ape laha he kakak alia puki laha, “Kalahai i tua tihi xoini tehu sanda?”

⁵ Pamu ewian na hangaini waxiwen moni lalap ape hani teka seilon tap soxi.” Ape laha kahiloloi i.

⁶ Tuahe Jises ukek, “Kum hohowini i nake i ailele saun solian hani nga.

⁷ Teka seilon tap soxi laha lawe kapimuto, amuto pon hualialaha telao ti na pahamuto. Tu-ahe nga kumahe lawe kapimuto.

⁸ Ti i tihi sanda hani patuk, se i apepeseni nga ti tehu tihiniak. I aile hani nga waliko tenen ti i pon.

⁹ Nga kakane hawane amuto, tesol tesol ti laha kaxi meng solian ti Haeu tin laha kaxi waliko ti tel hehin aile hahani nga lehe seilon nameni i.”

Judas sakal aweisal ti hangainiai Jises

Mt 26:14-16; Lk 22:3-6

¹⁰ Taen ien Judas Iskariot, tel ti tesol huopanim hua kahikahi Jises, i nahih hani kapi teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon ape hone lato ka pahan i hangaini Jises hani minalato.

¹¹ Ti lato hongoa, pate lato amuam hawane. Ape lato kakane Judas ka lato axi i moni. Ien, Judas ape i sakal tehu taun solian ti na i hangaini Jises hani minalato.

Apeseniai an ti Pasova

Mt 26:17-19; Lk 22:7-13

¹² Ngain tehu hutuaii angiaian lalap ti laha telei sipsip wawan uluha, tesol kahikahi Jises kamei i, “Paham amite apeseni tonain ti tehu angiaian lalap hani ia?”

¹³ Ape Jises talo hua kahikahin i ukek, “Amulu nahih haniwa leili Jerusalem. Ti ien, amulu apa-tuini tel wawan kakau tehu peti kan. Kahitiwa i.

¹⁴ Na i soh hani leili ing, soh usiwa ape honewa tel tame tehu ing kewak, “Tel masiwi kamekam

tetesol na i ma tesol kahikahin lato to ang tehu angiaian ti Pasova.'

¹⁵ I kola hani amulu tesol tonain ti leili ing teke patul, lawe waliko ti angiaian leilon. Apeseniwa anakako ien."

¹⁶ Ti huhua kahikahin nahih haniwa leili taon, lalu tunahi lawe waliko masin ti Jises kakawen. Ape lalu apeseni an ti nameniai lokon ti Haeu waxi ahuti tesol tamalaha teka Ju ti Iqip.

Jises ang tehu angiaian ti Pasova kapi tesol kahikahin

Mt 26:20-29; Lk 22:14-23; Jn 13:21-30; 1 Kor 11:23-25

¹⁷ Ti ape alohah, Jises ma tesol huopanim huhua kahikahin tahia hani tesol ien.

¹⁸ Ti lato angiang, Jises hone lato, "Nga kakane hawane amuto, tel ti amuto hangaini nga, kalak i to angiang kapik."

¹⁹ Tialato kawat hawane ape lato tel tel kamei i, "Kaie kumahe nga?"

²⁰ I hone lato, "Se tel ti amuto tesol huopanim huhua kahikahik. I tetel i xomi anan hani leili tehu tone an kapik.

²¹ Nga tel Nati Seilon, imuh nga mat masin ti leili pepai Haeu kakawen. Tuae kawatan lalap tunahi tel seilon i hangaini nga hani laha telei. Pamu ewian na i tai takah."

²² Leilon ti lato angiang, Jises waxi teik bret, i kak kemulik hani Haeu ape i wiki sei hani tesol kahikahin. I ukek, "Waxi aniwa, se tupuak."

²³ Muhin i waxi tehu kap waen, i kak kemulik hani Haeu ape i hani lato hatesol unumi.

²⁴ I kakane lato, “Ie se kakauk i xiweu ti kolakol ka Haeu oxoxi seilon ti kawatan ti lialui woulaha na laha hana namil xoxoan hani i. Mateak kola hapoponowi ka Haeu xinoti tenen namil haun kapi seilon.

²⁵ Nga kakane hawane amuto, nga kum un ulea waen atengi taun ti amuam leili tone Haeu.”

²⁶ Muhin ien lato pakui tenen pak hani Haeu ape lato nahih ahuta hani Maunt Oliv.

Jises kak kilami ka Pita ase

Mt 26:31-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38

²⁷ Jises kakane tesol kahikahin ukek, “Amuto hatesol kiliwau salili nga masin ti leili pepai Haeu kakawen,

“ ‘Nga telei tel ngahatia i sipsip ape teka sipsip kiliwau silahota.’ (*Zech 13:7*)

²⁸ “Tuahe taen nga moih aliawa, nga tahia imat ti amuto hani Galili.”

²⁹ Pita hone i, “Kalak na lato hatesol kiliwau salili o, nga tiliwen kapim.”

³⁰ Jises hone Pita, “Nga kakane hawane o, imat ti tok mom wawan kokoini uke he huohu ipong tetehu, o putini ka o kum tioi wanen nga uke he toluhu.”

³¹ Tuahe Pita kak eliel ahe ukek, “Kalak na nga mat ohoi o, nga kum kak wanen ka nga kum tioi o.” Ape hatesol kahikahin tin lato kak ukek ien.

Getsemani

Mt 26:36-46; Lk 22:39-46

³² Imuh lato tahia hani tesol kin axan Getsemani. Jises hone teka ti tesol kahikahin ukek, “Amuto tiliwen ie, nga kaakamu kapi tel Tamak Haeu.”

³³ Ape i waxi Pita, Jeims ma Jon kahitian. I ila-meni kawatan lalap wanen ape i mamata xexex, mapuke hetekie.

³⁴ I hone lato, “Lalape tatahan tetak ma matauak i nisohi hawane hanawaiak. Amuto tiliwen ie ape pax petawa.”

³⁵ I nahih ahewa teik ape i eng kalunga hani hepekeun. I kamei eliel Haeu na masin i xaxaweni kawatan ti matemate.

³⁶ I ukek, “Tel Tamak Haeu, o pon ailei lawe waliko. Xaxaweniwa kawatan ti matemate ti lehe i tunahi nga. Tuahe pahak nga usi namilom.”

³⁷ Jises nahih alia hani kapi tesol kahikahin ape i tunahi ka lato mamatih. I hone Pita, “Saimon, amuto mamatih! Alahan pate amuto kum ah?”

³⁸ Ah kapitawa ma lotu tatalewa lehe amuto xoini totohong ti Satan na i tunahi amuto. Pahamuto ailean tuahe tupuamuto pate kawatan.”

³⁹ Jises nahih ulea ape i kamei tel Taman Haeu waliko tin tetenen.

⁴⁰ Ti i nahih alia haniwa kapi tesol kahikahin, i tunahi lato mamatih ulea. Pulalato pate lihian. Lato kum tioi waliko tenen na lato kak.

⁴¹ Ti aliaian kewa he toluhu, i hone lato, “Tin amuto mamatih tutuen! Tapan matihu! Hongoa! Ape i meiwen taun ti nga tel Nati Seilon, laha hani he mini teka seilon lialun.

⁴² Xahatawa! Tel hangainiak i nanahima. Kako nahih pahoi i.”

Laha xoti Jises

Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:1-11

⁴³ Ti Jises kakak tutuen, Judas tahiawa. I tel ti tesol huopanim huhua kahikahin. I kakahiti kilan

seilon liai hetekie ngol weluwelun ma pata ti hile. Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, teka hanau nauna ti Moses ma teka masiwi liai taloma laha.

⁴⁴ Judas hani peleiwen laha tenen kolakol, i ukek, “Seilon tel na nga asoi taliopan se tetel ien. Pahi hakahitawa ma peteniwa.”

⁴⁵ Judas nahih sawi hani kapi Jises ape i ukek, “Tel masiwi, amuam ti Haeu hani o.” Ape i asoi taliope Jises.

⁴⁶ Tataen ien laha pahi kongini i ape hakahita.

⁴⁷ Tuahe tel seilon leilolato waxi tea ngol weluwelun ape i tai koti haputa taxingi tel unau tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon.

⁴⁸ Jises hone laha, “Amuto nahih hetekiema paumuto ti hile waxiak hanowi ka nga seilon lengean.

⁴⁹ Lawe ngain nga to hahanau seilon leili Ingi Haeu a amuto tai pahi nga. Tuahe kakai Haeu i sohot poponowi hani nga.”

⁵⁰ Lokon ien hatesol kahikahin kiliwau salili i.

⁵¹ Leilolaha tel seilon uluha, i soosoi teik maia ti mathu. I nahih kakahiti Jises ape lehe teka seilon pahi hetekie i.

⁵² Ti tel seilon mamata kiliwawa, teik maia toia ape i kiliwawa makahul.

Laha sului Jises

Mt 26:57-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24

⁵³ Laha hakahita Jises hani kapi Kaiapas tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon ape hatesol masiwi liai ti teka Ju apuha hani kapin.

⁵⁴ Pita nahih otioti Jises tamus hani mate ingi Kaiapas. I to akakati tesol peteniai Ingi Haeu ma hahahia tinun pape ahilato.

⁵⁵ Hatesol masiwi ti teka Ju upiup aweisal ti teleiai Jises, tuahe lato kum tunah.

⁵⁶ Kilan seilon kak sului putini Jises a kakaialaha kumahe tenenawe.

⁵⁷ Hina seilon tule ape kak tanomi kakain puputa ti sului ai Jises.

⁵⁸ Laha ukek, “Amite hong i kak ukek, ‘Nga toi hamanana tehu Ingi Haeu ape leili ngain toluhu nga hatuhi tehu Ingi Haeu liai, kumahe ing tenen mini seilon atai.’ ”

⁵⁹ Tuahe kakaialaha tin kumahe tenenawe.

⁶⁰ Tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon tule ape hone Jises, “Tek a seilon ie laha susului o. Hina kakaiam?”

⁶¹ Tuahe Jises tai wix pahoi.

Kaiapas kamei ulei i, “Nakon o Nati Haeu, tel Krai s Haeu taloma?”

⁶² Jises ukek, “Se nga. Imuh amuto ningahi nga tel Nati Seilon toto he tepaun mini Haeu sai manau neiniai seilon kapin ma tin amuto ningahi nga luainima he maun.”

⁶³ Kaiapas hongoa ape i leng lexi tehu puxuaun. I ukek, “Kako kum ngah ulea seilon sului an.

⁶⁴ Amuto hongoen i ukek i tel Nati Haeu. Kaie kako aile ukek ia?” Lato hatesol xinoti namil tenenawe ti teleiai Jises.

⁶⁵ Tek a seilon pukeini i ape uke maia talini puxuai pulan. Lato taputui i ma kak soxeni i ukek, “Na o Krai s, tilawa aita xai o!” Ape tesol peteniai Ingi Haeu xai halialu i.

Pita ukek i kum tioi Jises

Mt 26:69-75; Lk 22:54-62; Jn 18:25-27

⁶⁶ Lokon ien Pita toto tutuen kapi teka seilon mate ingi Kaiapas ape tel hehin unau tel masiwi nahima.

⁶⁷ Ti i ningahiwa Pita toto pape ah, i ila mataini ape i ukek, “O tel ti teka lawe kapi Jises ti Nasaret.”

⁶⁸ Tuahe Pita ase ukek, “Nga kum tioi tel seilon ien.” Ape i nahih hani onote aweing ti melal.

⁶⁹ Tel hehin ningahi ulei i ape kakane tesol seilon lato tutu kapin ukek, “I tel ti teka kahikahi Jises.”

⁷⁰ Tuahe Pita ase ulea.

Tai kue, teka seilon tutu xohixohin kapi Pita ukek, “Salan, o tel ti lato nake o ti Galili.”

⁷¹ Pita ukek, “Kuinake, nga kak hahawane nga kum tioi tel seilon amuto kakak.”

⁷² Tataen ien tok mom wawan kokoini uke he huohu. Ape Pita nameni aliake kakain ti Jises kaakane i ka imat ti tok mom wawan kokoini uke he huohu, i kak uke he toluhu ka i kum tioi Jises. Pita nameniwa ape i tang tahane hawane.

15

Laha hakahita Jises hani kapi Pailat

Mt 27:1-2, 11-26; Lk 23:1-5, 13-25; Jn 18:28-19:16

¹ Pate letu wanen, hatesol masiwi ti teka Ju apuha ailei namil ti waliko tenen na lato aile hani Jises. Lato xioti i ape hakahita hani kapi Pailat, tel ti teka masiwi ti Rom kiliwakei Judia.

² Pailat kamei Jises, “Nakon o tel masiwi tapein ti teka Ju?”

Jises kak pahoi ukek, “Masin ti o kakawen.”

³ Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon lato kak susului Jises hani Pailat ti kilan waliko tenen puputa.

⁴ Ape Pailat kamei ulei i, “Tap pahoan tetam? Hongoa, kilan waliko laha susului o.”

⁵ Tuahe tin Jises tai wix pahoi. Pailat pate i ongaini.

⁶ Leili taun ti angia in lalap ti nameniai ngain ti Haeu waxi aliake teka Ju ti Igip, saun ti Pailat i ahuti tel ti teka kalabus, tetel na teka seilon pahalaha.

⁷ Ti lokon ien tel seilon axan Barabas i kakalabus kapi teka seilon tuaun nake lato hil pahoi teka masiwi ti kiliwakei xuxulaha. Ti leili hilehile lato teleiwen hina seilon.

⁸ Kilan seilon nahih hani kapi Pailat kameian ti ahutiai tel na kalabus.

⁹ Pailat kamei laha, “Pahamuto nga ahuti hani amuto tel masiwi tapein ti teka Ju?”

¹⁰ Pailat pate i tioi ka teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon hangaini Jises hani i tuahe ti wawatak nake kilan seilon sameni i.

¹¹ Tuahe teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon kak hahika teka seilon ti laha apupuha ien kameiai Pailat ti ahuti hanialaha Barabas, kumahe Jises.

¹² Pailat kamei ulei laha, “Pahamuto ape nga aile waliko la wanen hani tetel seilon amuto ukek i tel masiwi tapein ti teka Ju?”

¹³ Laha tilol pahoi Pailat, “Teleiwa i! Tahi hakeawa i he kros!”

¹⁴ Pailat kamei laha, “Nake lahan? Waliko la pate lialun i aile talesiwen?”

Laha tilol ausini aheke, “Tahi hakeawa i he kros!”

¹⁵ Pailat pahan i hamuamua teka seilon. Aile ape i ahuti Barabas. I hani tesol unauan ti hile hetu Jises ape hakahita lehe waxi lato tahi hakea i hani he kros.

Teka unau Pailat ti hile soxeni Jises

Mt 27:27-31; Jn 19:2-3

¹⁶ Tesol unau Pailat ti hile ati hasoho Jises hani tehu ing lalap, ingi Pailat, ape lato tiloi tesol taulato.

¹⁷ Lato waxi teik maia tenen kakai ati polun ape sosoi hani Jises. Lato alingini ngaxe au ape nihini hana hani he patun.

¹⁸ Ape lato soxeni i ukek, “Tel masiwi tapein ti teka Ju tap tahi mateam!”

¹⁹ Lato uke teik pata xai tuhituhi patun ape lato pukeini i. Lato lokuha hanowi ka lato lotu sameni i.

²⁰ Ti lato heisawa soxenian, lato naxi xaxaweni teik maia. Lato sosoi aliake i teik puki sosen ape ati i lehe lato tahi hakea i hani he kros.

Laha tahi hakea Jises he kros pata

Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27

²¹ Ti lato hakahitawa Jises, lato apatuini tel seilon axan Saimon nahih hahaniwa taon. Teka unau Pailat ti hile lungei i kaui teik kros ti Jises kakau. Saimon akiki tehu taon lalap axan Sairini, tame Aleksanda ma Rupus.

²² Lato hakahita Jises hani tesol axan *Golgota*. Teik kakain ien i ukek, “Tetesol tanoman masin kui pati seilon.”

²³ Ape lato axi i unum ti hamongai moloan tuahe Jises kum unumi.

²⁴ Lato tahi hakea Jises he teik kros pata ape lato sei puxuaun wasolalato. Lato halokeni satu ti upiai tetel i uke tetenen ia ti tesol sose Jises.

²⁵ Ti 9 kilok letu lato hakea Jises.

²⁶ Teik kakain ti suluian lato tahi hahakea onote patun i kak ukek,

“TEL MASIWI TAPEIN TI TEKA JU.”

²⁷ Tin lato tahi hakea hua seilon ti xuxuina xohixohin kapi Jises, tel sai manau ape tel sai kalamau.

²⁸ Kakai Haeu i poponowi hawane ti i ukek, “Laha aile hanowi i seilon tenen woun pate lialun.” (*Isa 53:12*)

²⁹ Teka seilon ti laha nahih sahiwa Jises, laha tohutoh ape kak soxeni ma kak halialu i ukek, “Se o tel seilon o ukek o toi tehu Ingi Haeu ape muhi ngain toluhu o hatuhi aliake!”

³⁰ Awai aliakewa o. Na o pon, mosulih he teik kros ien!”

³¹ Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, ma teka hanau nauna ti Moses, tin lato tutu ien papaxai Jises ape lato he kakak ukek, “I huali uke seilon liai tuahe i kum pon huali aliakean.

³² Na kako paxai ka tel Krais ie, tetel masiwi tapein ti Israel, i mosulih he teik kros, kako soh tetan.” Huhua lalu akeak kapi Jises tin lalu kak halialu i.

Matei Jises

Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30

³³ Ti lape ngain, hatehu xux i tilok ti leili aua toluhu.

³⁴ Ti 3 kilok alohah, Jises tilol eliel hawane, “*Eloi Eloi, lama sabatani?*” Ien i ukek, “Haeu tetak, Haeu tetak, nakon lahan o lioi hawane nga?” (*Ps 22:1*)

³⁵ Teka seilon xohixohin kapin, laha ukek, “Hongoa, i titiloi Elaija.”

³⁶ Tel i kiliwau waxi teik maia, i xomi hani he waen tenen wangingian ape i hana hani tumi teik pata. I tulini hani he awe Jises lehe waxi i sumuxi. I ukek, “Nutomu, kako paxaimu na Elaija mosulih ape hamosu i he teik kros.”

³⁷ Jises ausini eliel hawane ape i mat.

³⁸ Tataen ien wanen Haeu lexi teik maia i akeak leili tehu Ingi Haeu, ti patul hani taen itan.

³⁹ Tel ti teka unauai Pailat ti hile tutu mate Jises. I paxai otioti sale matei Jises ape i ukek, “Salan wanen tel seilon ie Nati Haeu!”

⁴⁰ Teka hehin tu siasia paxaiai Jises. Leilolato Mary Magdalen, Salome ma Mary, tel tini Joses ma Jeims tel uluha.

⁴¹ Lokon ti Jises tutuen Galili tesol hehin ien lawe lato kakahiti ma huhuali i. Kilan hehin liai laha kahitima Jises hani Jerusalem, laha tin ien.

Sale tihiniai Jises

Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42

⁴² Sai alohah ti tehu ngain ti apeseniai Sabat.

⁴³ Josep ti Arimatea i nahih hani kapi Pailat ape i matut kamean na i waxi auni tupui Jises. Josep i tel ti tesol masiwi ti teka Ju. I to mon atetengi ngain ti Haeu neini lawe seilon.

⁴⁴ Pailat pate i kum amemene ti i hongoa kiliwai matei Jises. I tiloi tel unauan ti hile ape kamei i na salan Jises matewen.

⁴⁵ Ti i hongoa ka salan, i hani Josep waxi tupui Jises.

⁴⁶ Josep kahui teik maia ti auniai seilon maten. I hamosu Jises hani itan ape i puxui talini tupuan. I hana auni hani leili amal tenen laha tanomi he pot patul ti hepekeun. Muhin i hulini tehu pot lalap siponiai tehu amal.

⁴⁷ Mary Magdalen ma Mary tel tini Joses ma Jeims, lalu niningahi tesol ti Josep hahana tupui Jises.

16

Xahatai Jises

Mt 28:1-7; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10

¹ Ti Sabat tapoa, Mary Magdalen, Salome ma Mary tel tini Joses ma Jeims, lato kahui sanda tenen poun solian lehe lato ahui hani tupui Jises.

² Sande ti pate letu, lato nahih hahaniwa amali Jises.

³ Lato he kamekam alia puki lato, “Kaie aita tel na i hulini xaxaweni hani kako tehu pot lalap he aweingi amal?”

⁴ Ti lato xeisawa, lato ningahi tehu pot lalap ape hulinan.

⁵ Lato sohoa ape lato ningahi tel seilon uluha i toto sai manau, puxuaun weluwelun a papaxaxun. Ape lato mamata hawane.

⁶ I hone lato, “Kum maamata! Nga tioi ka amuto upiup Jises ti Nasaret, tetel laha telei. I kumahe ie, i moih aliawen! Paxaiwa, i tap tetesol laha hahana i.

⁷ Ao pe ie amuto nahih kaxi haniwa Pita ma tesol kahikahin liai ka Jises nahiwen imat ti amuto hani

Galili. Amuto ningahi i ien masin ti i kakanewen amuto.”

⁸ Tesol hehin nahih ahutawa ape lato kiliwau salili tesol ien. Lato tntaxini hetekie ox tuhi tinu-lato ma lato xexex. Lato tai kakane tel na seilon nake pate lato mamata.

Jises take hani teka kahikahin

Mt 28:9-10; Jn 20:11-18

⁹ Muhin ti Jises moih aliawa ti Sande pate letu, i take hani Mary Magdalen, tetel imat Jises xax-aweni tepanim hua spirit lialun leilon.

¹⁰ Mary Magdalen nahih hani kapi tesol kahikahi Jises lawan. Lato hatesol tang tahane hawane matei Jises. Ape i kakane lato waliko ti i sohot hani i.

¹¹ Ti lato hongoa ka Mary ningahiwen Jises ape moihin, lato kapaxe hawane.

¹² Imuh Jises take hani kapi huhua kahikahin lalu nanahih ti Jerusalem hani tesol tahain. Pala lalu kum ila tioi i nake tanoman sohiawen.

¹³ Lalu nahih alia ape kaxi hani tesol liai, tuahe tin lato kapaxe.

¹⁴ Tapeinan Jises take hani kapi huopanim tel kahikahin ti lato angiang. Jises tumei lato nake lato kapaxe i ma lato kum hong soh teka laha ningahiwen ka i moih aliawen.

Jises talo tesol kahikahin ape Haeu waxi i hani tesol tonan

Mt 28:16-20; Lk 24:44-52; Jn 20:19-23; Apo 1:6-11

¹⁵ Jises kakane tesol kahikahin ukek, “Lua tapaiwa lawe xux ti itan ie ape kaxi sawateniwa meng solian ti Haeu haniwa lawe seilon.

¹⁶ Na tel seilon i soh tetak ti amuto kakaxi tenen meng solian ien ape amuto baptaisi i, tel seilon ien i to kapi Haeu lian tehue. Tuaehe na tel seilon i kum soh, Haeu selai xaxaweni i kapin lian tehue.

¹⁷ Teka laha hong soh, nga hani laha poh ti ailei tesol waliko ie. Ti hahitake axak laha xaxaweni spirit lialun leili seilon. I pon laha kak kakain ti kumahe kakaialaha.

¹⁸ Na laha akeni weiko tenen i hamange seilon ma unumi unum tenen hina suhasuh, i kum halialu laha. Ape na laha lotu hana minalaha patul ti teka tinun, laha ewi.”

¹⁹ Muhin ti Jises kak kewa kapi tesol kahikahin, Haeu waxi i hani patul ti tesol tonan ape i to sai tepaun mini Haeu manau ti neinia i lawe seilon.

²⁰ Tesol kahikahin lato kaxi sawatani meng solian tetan hani tesol tesol. Pohe Haeu pupuas hualialato. Haeu haxoxo tenen meng ti lato kakaxi ape i kola ka kakaian salan wanen, usiwa waliko tenen lato ailele ti kui pohen.

KAKAI HAEU
The New Testament in the Seimat language, The
Ninigo Islands, Manus Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tok ples Seimat, Manus Provins,
Niugini

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Seimat

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-10-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

9fa179b2-dd20-5dbd-9745-1fb6d5f9b415